

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
80. (1145.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1186 ▼
1 amerikai dollár	3,0963 ▼
100 magyar forint	1,5619 ▲

Aktuális

3

Parlamentben a „Teo-show”

Parlamenti képviselő lett Teo Trandafir népszerű televíziós sztár, miután vasárnap megnyerte a bukaresti 19-es számú választókerületben kiírt időközi választásokat. A Demokrata-Liberális Párt jelöltje győzött a Râmnicu Vâlcea-i időközi polgármester-választáson is.

Kultúra

8

Visky Andrej: igény van az alternatív színházra

Ismered a Tejutat? címmel Karl Wittlinger darabja nyomán készült bemutatóval mutatkozott be a Váróterem projekt a kolozsvári Ecsetgyár Kis Termében. A legközelebb csütörtökön látható produkcióról Visky Andrejt, a darab egyik rendezőjét kérdeztük.

Média

9

Kikerülhetetlen a politika

Mi másképp látjuk az új médiatorvényt, de sikerült elérni, hogy annak a közmédiának a vezetőtanácsában, amibe mi is befizetjük az adót, legyen magyar képviselő is – erről beszélt az ÚMSZ-nek Márton Árpád, a parlament kulturális és médiaszakbizottságának RMDSZ-es tagja.

Vezércikk

3

Egypetjűek

Kiderülhet, hogy a bosszúvágy jó mozgósítóerővel bír ugyan a választásokon, az éhséget azonban nem enyhíti. S az „oligarchák” (pontosabban: a „rossz oligarchák”, hiszen vannak nekik saját, „jó oligarchák” is) elleni gyűlölet lankadtával kiderülhet az is, hogy ezek a keménykezű vezetők talán mégsem tudnak mit kezdeni gazdasági válsággal küzdő országaikkal. ▶

Salamon Márton László

Őstermelők rehabilitálva

Visszavonta a mezőgazdasági miniszter a piaci kisárusokat ellehetetlenítő rendeletet

Spenót a kertből. A kistermelőket sújtotta volna a piaci árusítást szabályozó rendelet, ha a kormány az utolsó percben nem módosítja

Fotó: Sipos M. Zoltán

Ellepték az adóellenőrök a piacokat tegnap, hogy kiszűrjék azokat a kistermelőket, akik a megadott határidőig nem regisztráltak a cégbejegyzési hivatalban. A kormány rendelete értelmében ugyanis vasárnaptól a jogi személyé át nem alakult árusoknak nem lett volna keresnivalójuk az eladósorokon. Napközben azonban kiderült, hogy a „hadjáratot” leállítják, a kormány ugyanis módosítja a szóban forgó jogszabályt oly módon, hogy az őstermelőket ne érintse. Bár nem kötelezik, de nagyon ajánlják a kistermelőknek, hogy alapítsanak céget, ugyanis bizonyos támogatásokhoz csak ilyen módon juthatnak hozzá. **6. oldal ▶**

ANI-törvény tíz nap múlva?

▶ Traian Băsescu államfő tegnap azt kérte a parlamenti pártok képviselőitől, hogy tíz nap alatt rendezzék az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) jogi háttérét, ugyanis a közjogi méltóságok vagyonyilatkozatát górcső alá vevő intézmény működésének leállása az uniós integrációt veszélyeztet. Mint ismeretes, az Alkotmánybíróság az ANI működési szabályzatának több cikkelyét alkotmányellenesnek ítélte. A Cotroceni-palotában tartott egyeztetések előtt a Boc-kabinet elfogadott egy törvénytervezetet, amely egy nyilvános és egy bizalmas vagyonyilatkozat leadására kötelezné júliustól a közjogi méltóságokat. **3. és 4. oldal ▶**

„Forradalmi” Fidesz-diadal

▶ Az új kormány mindenekelőtt a gazdaságra és a közbiztonság helyreállítására koncentrál – jelentette ki tegnap Orbán Viktor

pártja kétharmados győzelme után. A Fidesz elnöke szerint vasárnap „forradalom történt” Magyarországon. **2. és 4. oldal ▶**

Mit kezdek a kétharmaddal? Orbán Viktor sajtótájékoztatón

Fotó: MTI

Tbc-pánik tört ki Romániában

▶ Külföldi segítségben bízik Románia, mert hónapok óta hiánycikk a tbc elleni hazai védőoltás. A Cantacuzino Intézet gyártási jogát februárban vonta meg az Országos Gyógyszerügynökség, a Radu Iordăchel által vezetett intézet nem tudta tartani az Egészségügyi Minisztérium által meghatározott türelmi időt. Április 15-ig kellett volna felújítani a gyártósorokat, de szakértők szerint az év végéig még várni kell a hazai vakcinára. Tíz hónapos korrig olthatók az újszülöttek a gümőkór ellen, ezért decemberig mindenképpen pótolni kell a hiányzó oltóanyagot. A hatóságok Magyarország és az UNICEF segítségével bíznak. **7. oldal ▶**

Röviden

Asztalos Csaba újra elnöke a diszkriminációellenes tanácsnak

Ellenszavazat nélkül Asztalos Csabát választotta meg elnöknek tegnap az Országos Diszkriminációellenes Tanács kollégiuma. Az elnök mandátuma öt évre szól. Asztalos Csaba 2005. februárja és 2009. augusztusa között ugyanezt a tisztséget töltötte be az intézménynél.

Bérkiegészítő támogatást kaphatnak az egyetemi oktatók

Az Iskola Alapítvány legutóbbi kuratóriumi ülésén döntött az egyetemi oktatók bérkiegészítő támogatásáról. A Szülőföld Alap Iroda által támogatott program célja a romániai állami egyetemeken magyar nyelven oktató tanárok támogatása. A kiírásra 507 pályázat érkezett be, amelyekből az Iskola Alapítvány kuratóriuma 483-at részesített pozitív elbírálásban, 270 ezer lej összértékben. Az egyéni támogatások összege az elért pontszámokhoz megfelelően 195 és 765 lej között változik. Az Iskola Alapítvány a pályázókat április végéig értesíti a döntésről, a megítélt ösztöndíjakat május elején utalja a jogosultaknak.

Kormányközi egyetértést remél Ashton a külügyi szolgálat ügyében

Az uniós külügyminiszterek egyetértésének elnyerését reméli Catherine Ashton, az EU kül- és biztonságpolitikai főképviseelője az Európai Külügyi Szolgálat létrehozására kidolgozott tervéhez. Az EU-országok külügyminiszterei Luxembourgban tegnap megkezdődött tanácskozásukon áttekintik a szolgálat szerkezetére vonatkozó elképzeléseket, amelyekről az elkövetkező hónapokban még várhatóan kemény alkudozásokot kell folytatni a saját beleszólási jogának bővítésére törekvő Európai Parlamenttel is. Ashton már egy hónappal ezelőtt benyújtotta tervezetét, és most – mint azt a tegnapi megbeszélés kezdetén mondta – jó hírekre, támogatásra számít a kormányok képviselőitől.

Korrupciós vádak egy Sarkozy-t is érintő politikai ügyben

Újabb dokumentum látott napvilágot tegnap a francia médiában csak Karacsi-gate-ként emlegetett ügyben, amely szerint Edouard Balladur egykori miniszterelnök 1995-ös elnökválasztási kampányához illegális pénzekhez jutott egy Franciaország és Pakisztán közötti katonai szerződés nyomán. A Libération című napilap azt állította, hogy banki dokumentumokkal tudja bizonyítani: az 1994-ben kormányfőként Pakisztánnal aláírt szerződésért Balladur közvetítőként keresztül 10 millió frankos (1,5 millió eurós) „jutalékot” vett fel készpénzben egy párizsi bankfiókban az elnökválasztási kampányának finanszírozásához. Nicolas Sarkozy jelenlegi államfő ekkoriban pénzügyminiszter és Balladur kampányának szóvivője volt.

Izrael befagyasztotta a kelet-jeruzsálemi építési terveket

Két jeruzsálemi tisztségviselő azt közölte tegnap, hogy Izrael befagyasztotta a szent város vitatott keleti szektorában tervezett új építkezések terveit, dacára Benjámin Netanjahu kormányfő ezzel ellentétes korábbi kijelentéseinek. A két illetékes szerint a döntés azután született, hogy Izrael a múlt hónapban feldühítette Washingtonot, amikor – épp Joe Biden amerikai alelnök látogatása idején – bejelentett egy nagyszabású építési projektet az arabok lakta Kelet-Jeruzsálemben. E városrészt a palesztinok majdnani államuk fővárosának szánják, és azt hangoztatják, hogy nem újítják fel a béketárgyalásokat Izraellel, amíg az ottani építkezések le nem állnak.

„Forradalmi” győzelem

Kánya Gyöngyvér, Budapest

A Fidesz a következő hetekben „nemzeti konzultációkat” kezdeményez a legfontosabb teendőkről, az új kormány mindehhez elött a gazdaságra és a közbiztonság helyreállítására koncentrál – jelentette ki tegnap Orbán Viktor miniszterelnök-jelölt nemzetközi sajtótájékoztatóján azután, hogy a vasárnapi országgyűlési választások második fordulóján pártja kétharmados többséget szerzett. A leadott szavazatok 99,22 százalékának összesítése alapján a Fidesz-KDNP párt-szövetség a parlamenti helyek 68 százalékát kapta meg, ez a 386 fős parlamentben összesen 263 mandátumot jelent. Az MSZP az első és a második forduló eredményeit összegezve 59 mandátumhoz, a Jobbik 47 mandátumhoz, az LMP 16 mandátumhoz jutott, míg az Edelényben induló Molnár Oszkár függetlenként szerzett mandátumot. Az egyéni jelöltek közül csak két szocialista politikus tudott győzni: a budapesti XIII. kerületben Tóth József javára azonban olyan kicsi a különbség, hogy csak a külföldről érkező voksok összeszámolása után lehet pontos eredményt hirdetni. Magyarország 85 külképviseletén 1453 szavazópolgár adta le voksát. A legnépszerűbb külképviseleti szavazóhely London volt, míg Romániában összesen – Bukarestben, Kolozsváron és Csíkszeredában – a 74 névjegyzékbe vett szavazópolgárból 51 jelent meg.

Orbán nevekről nem beszél

A Fidesz elnöke szerint vasárnap „békés forradalom zajlott”, a magyarok megdöntöttek és megbuktattak egy politikai és gazdasági rendszert, és úgy döntöttek, hogy helyette megalakítanak egy újat. „A mi dolgunk az a következő hónapokban, hogy a megalakított új gazdasági és politikai rendszert tartalommal töltsük meg és felépítsük” – fogalmazott a kormányfői poszt várományosa. Orbán Viktor azt

„Itt az idő!” Eljött Orbán Viktor (középen) és pártja, a Fidesz ideje Magyarországon

A szerző felvétele

mondta: először a gazdaságot és közbiztonságot teszik rendbe, semmilyen gyors, alkotmányos átrendezésre nem kell számítani. A Fidesz tervei szerint öt fontos kérdésben kezdeményeznek a következő hetekben „nemzeti konzultációkat”: a közrend helyreállításáról, a gazdaságról, az egészségügy helyzetéről, a szociális biztonságról és a demokratikus normák helyreállításáról. A kormány a begyűjtött javaslatok alapján három blokkból álló törvénycsomagot készít elő, amely az adórendszer megváltoztatását, az indokolatlan bürokrácia elleni átfogó támadást és az önkormányzati rendszer átalakítását tartalmazza.

Orbán a nemzeti érdekeket érvényesítő, de tapintatos nemzetpolitikát ígért. „Nagyok vagyunk, erősek vagyunk, olyan felhatalmazás van a kezünkben, amely egyik környező állam vezetőinek sem, de ezt nem kell hangsúlyozni. Megadjuk a tiszteletet a környező országoknak, de elvárjuk, hogy ők is tiszteljék bennünket” – összegezte nemzetpolitikai elképzeléseit. A határon kívül rekedt magyarok dilemmája Orbán szerint kilencven éve a legnagyobb kérdés, erre keresnek választ.

A kormányfőjelölt ugyanakkor közölte, Lázár Jánost, Hódmező-

vásárhely polgármesterét szeretné felkérni a leendő parlamenti Fidesz-frakció vezetőjének, de leendő minisztereket, korábbi ígéretével szemben, nem nevezett meg, mint mondta, előbb Sólyom Lászlóval egyeztet.

Sólyom mielőbb új kormányt akar

A leendő kormánytagok névsora azonban már a héten kiderülhet, mivel a Köztársasági Elnöki Hivatal lapunkhoz eljuttatott közleménye szerint az államfő április 28-ára, azaz szerdára meghívta Orbán Viktort, a kormányalakítással kapcsolatos megbeszélésre. Sólyom László már vasárnap esti beszédében jelezte, hogy szándéka az új kormány minél előbbi megalakulása, ezért a lehető legkorábbi időpontra tűzi ki az Országgyűlés alakuló ülésének időpontját. Ez várhatóan a választások jogerős eredményének közzététele után, május 14-e, péntek lehet.

Kiszivárgott névsor

A Fidesz-kormány struktúrájáról már előzetesen is meglehetősen sok mindent tudhatott meg a közvélemény. Kiszivárgott információk szerint tíznél kevesebb csúcsmínisztériumot hoznának

létre és szinte bizonyos, hogy megszűnnek a szakállamtitkárságok és visszaállítják a 2006-ben megszületett politikai és a közgazdasági államtitkári funkciót. Bár Orbán Viktor eddig csak külügyminiszter-jelöltjét, Martonyi Jánost nevezte meg, az egykori belügyminiszter Pintér Sándor a legesélyesebb arra, hogy ismét betöltse ezt a pozíciót. Sajtóhírek szerint Péntügyminisztérium nem lesz az új kabinetben, csak gazdasági csúcstarca, ennek vezetője minden valószínűség szerint a korábban e tisztséget betöltő Matolcsy György lesz.

Az MSZP elnököt keres

A vasárnap elszenvedett „történelmi vereség” után az MSZP elnöke, Lendvai Ildikó és az elnökség is bejelentette lemondását. „A kongresszus majd új elnököt választ, értékeli, meghatározza az ellenzéki politizálás stratégiáját, és meghatározza a teljes, alulról felfelé történő tisztújítást is” – jelentette ki Lendvai Ildikó, aki mint mondta a május végi, június eleji kongresszusig vezeti a pártot, de hogy ki váltja, arról biztosat meg nem tudni. Kovács László vállalná, Gyurcsány Ferenc nem, Mesterházy Attila, ha felkérlik, mint mondta el, fog gondolkodni a dolgon. ◀

Testvére nyomdokain Jaroslaw

Hírösszefoglaló

Jaroslaw Kaczynski, a nemzeti-konzervatív Jog és Igazságosság párt (PiS) jelöltjeként indul a június 20-án esedékes lengyel elnökválasztáson – jelentette tegnap a lengyel média. Az április 10-én repülőgép-szerencsétlenségben meghalt államfő, Lech Kaczynski ikertestvére a Pis honlapján megerősítette indulási szándékát.

„Lengyelország mindannyiunk számára nagy felelősség. Ez megköveteli, hogy túltegyem magam a fájdalomon, és személyes tragédiám ellenére végrehajtsam feladatomat. Megpályázom a Lengyel Köztársaság elnöki tisztségét” – szögezte le nyilatkozatában a 60 éves politikus.

Az elnökválasztáson jelenleg a legtöbb esélye a győzelemre a kormányon lévő Polgári Plat-

Lech Kaczynski utódja az állam élén öccse, Jaroslaw (jobbra) lehet Fotó: archív

form (PO) jelöltjeként, az 57 éves Bronislaw Komorowskinak van, aki a parlament elnökeként az ügyvezetői államfői teendőket is ellátja. Jaroslaw Kaczynski 2006-2007-ben lengyel

kormányfő volt. Pártja 2007-ben elvesztette a választásokat a pragmatikus liberálisnak tartott, Donald Tusk vezette Polgári Platformmal szemben. A PiS a jobboldali kormánykoalíció

vezető pártjaként szembehelezkedett a lengyel politikai és üzleti viszonyba került az Európai Unióval, valamint Németországgal és Oroszországgal.

Lech Kaczynski feleségével és több mint 90 fős kíséretével április 10-én vesztette életét, amikor az államfő lengyel politikai, katonai és egyházi vezetőket szállító Tu-154-es gépe a nyugat-oroszországi Szmolenszk mellett lezuhant. A küldöttség a szovjet belügyi titkosrendőrség által 1940-ben kivégzett lengyelek emlékét megőrkítő katyni (Katyn) emlékhelyre tartott. Az államfő halála után a lengyel sajtóban már napvilágot láttak olyan hírek, miszerint a testvére iránt hirtelen megnövekedett szimpátiát kihasználva Jaroslaw Kaczynski bejelenti majd indulási szándékát az elnökválasztáson. ◀

ANI-törvény tíz nap múlva

Fleischer Hilda,
Moldován Árpád Zsolt

► Egy nyilvános és egy bizalmas vagyonynyilatkozatot kell majd leadnia minden érintettnek, amennyiben a parlament elfogadja azt a törvénytervezetet, amelyet a kormány tegnap fogadott el az Országos Feddhetetlenségi Hatóság (ANI) „törvényesítése” érdekében. A taláros testület érvelése szerint csak a parlamentnek van joga módosítani a jogszabályt. A Boc-kabinet törvénytervezete szerint a vagyonellenőröknek jogukban áll majd feljelenteni a „gyanús” közjogi méltóságokat a pénzügyőrségen és az ügyészségen, amelyek elrendelhetik a be nem vallott vagyontárgyak elkobzását vagy megadóztatását. „A magánéletéhez való jog garantálása érdekében a bizalmas vagyonynyilatkozatok tartalmazzák majd az ingatlanok címét és a banki adatokat” – fejtette ki Emil Boc miniszterelnök.

Az ANI folytathatja a már elindított vizsgálatokat

Cătălin Predoiu igazságügyi miniszter hangsúlyozta, a kormány által elfogadott törvénytervezet külön kitér arra, hogy a már elindított vizsgálatok érvényesek maradnak, tehát nem mennek kárba az eddig gyűjtött információk. „Az ANI vagyonvizsgálói összetett elemzést végeznek, amelyben górcső alá veszik a közjogi méltóságok vagyonynyilatkozatát, összeférhetetlenségét és érdekelttségét” – mondta el Predoiu. Amennyiben a parlament elfogadja a törvénytervezetet, akkor az érintetteknek júliusban kell kitölteniük a két – nyilvános és bizalmas – vagyonynyilatkozatot.

A koalíciós pártok a kormányban már elfogadott törvénytervezet kitételeit ismertették a Cotroceni palotában

Túlreagáltak a talárosok?

A parlamenti pártokkal folytatott egyeztetés után az államfő megjegyezte, az Alkotmánybíróság túlreagálta a helyzetet, ugyanis megválasztásuk pillanatában a közjogi méltóságok önként vállalták a vagyonynyilatkozat leadásának kötelezettségét. Az elnök szerint minden alakulat egyetértett abban, hogy tíz napon belül rendezni kell a helyzetet, ezért bizakodó, hogy a törvénytervezeteét gyorsított eljárással fogadják el.

Băsescu médiacirkusza?

Lényegesen másképpen látják a helyzetet az ellenzéki pártok, különösképpen a PNL, amely nem vett részt a konzultáción. „Leszö-

gezzük, hogy kell, hasznos az ANI, de nem vagyunk hajlandók részt venni az elnök médiacirkuszában” – érvelt Crin Antonescu liberális elnök, hozzátéve, a kérdést a parlamentnek kell rendeznie az Alkotmánybíróság által megszabott negyvenöt napon belül. Victor Ponta, a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke azt vetette a kormánykoalíció és az államfő szemébe, hogy egy olyan dokumentumról kellett egyeztetniük, amelyet egyikük se látott.

Az elnöknek is van eltitkolnivalója

„A közméltóságok és tisztségviselők vagyonynyilatkozatai továbbra is nyilvánosak lennének, viszont az ingatlanok címét titkosí-

tanánk” – magyarázta az elnöknek Emil Boc kormányfő, akit pár másodpercre félbeszakított Băsescu, önironikusan megkérdezve, hogy akkor ezentúl ő is eltitkolhatja Mihăileanu utcai lakását? Markó Béla, az RMDSZ elnöke lapunknak elmondta: az elnök tulajdonképpen már ismerte a kormány által elfogadott törvénytervezetet, és egyet is értett vele, tehát ilyen szempontból nem volt köztük vita annak tartalmáról. „Elsősorban arról beszélünk, hogy hogyan lehetne a parlamentben minél hamarabb elfogadni ezt a tervezetet, hogy zökkenőmentes legyen az ANI munkája. Megegyeztünk abban, hogy ezt minél sürgősebben, körülbelül tíz nap alatt meg kell oldani” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek Markó. ◀

Harmincnégy magyar rendőr

Cs. P. T.

► Összesen harmincnégy magyar jelentkező számára fenntartott helyet hirdetett meg a következő tanévre a bukaresti Rendőrákadémia: tizenöt helyet a rendőrség, négyet a határőrség, nyolcat a csendőrség, ötöt a tűzoltóság és kettőt a levéltárzan szakokon tartanak fenn a magyar jelentkezőknek. Az oktatás nyelve román, a magyaroknak biztosított helyekre azok jelentkezhetnek, akik magyar nyelven érettségiztek – tudtuk meg Kovács Pétertől, az RMDSZ ügyvezető alelnökétől, akinek vezetésével hamarosan népszerűsítő kampány indul az erdélyi iskolákban a magyar rendőrök képzéséről. Tájékoztatása szerint valamennyi magyar tannyelvű intézményt felkeresnek, és tizenkettődikesek osztályfőnöki óráin számolnak be a felvétellehetőségről. „Megpróbálunk bevonni a kampányba magyar rendőröket is, hogy a pálya előnyeiről beszéljenek a diákoknak” – magyarázta Kovács. Mint mondta, az érdeklődők a Rendőrákadémia honlapjáról a (www.academiadepolitie.ro), illetve az RMDSZ területi szervezeteinek irodáiból máris beszerezhetik a felvételre vonatkozó információkat. ◀

Parlamentbe költözik a „Teo-show”

ÚMSZ

► Parlamenti képviselő lett Teo Trandafir népszerű televíziós sztár, miután vasárnap megnyerte a bukaresti 19-es számú választókerületében kiírt időközi választásokat. A Demokrata-Liberális Párt jelöltje a tegnapi közvéleményeseredmények szerint a szavazatok 54 százalékát szerezte meg, és a Konzervatív Párt jelöltjét, az ellenzéki alakulatok által támogatott Liliana Mincă sikertől legyőzte. Sikerére némi árnyékot vet, hogy választáson Romániában rendszerváltás óta soha nem tapasztalt alacsony arányú volt a részvétel, hiszen a szavazati joggal rendelkezők alig 15 százaléka adta le voksát.

Első nyilatkozataiban Teo Trandafir „más fajta politikát” ígért. „Szerencsém volt, mert a kampányban senki nem kényszerített arra, hogy olyasmiket nyi-

Teo karizmája még egy képviselői mandátumot hozott a PD-L-nek Fotó: Agerpres

latkozzak, amikben nem hiszek” – mondott tegnap köszönetet a stábjának az újdonsült politikus, aki várhatóan a képviselőház munkaügyi és szociális bizottságának tagja lesz. Ellenjelöltje el-

ismerte vereségét. „Teo Trandafir győzelme azonban elsősorban a Pro TV győzelme” – jelentette ki Liliana Mincă, utalva arra, hogy riválisa a kereskedelmi adó révén vált ismertté és népszerűvé.

Mint ismert, a 19-es számú választókerületben a 2008-as parlamenti választásokon a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Konzervatív Párt (PC) alkotta választási szövetség jelöltje nyert mandátumot. A képviselői hely időközben megüresedett, ezért kellett előre hozott választást kiírni a választókerületben. ◀

PD-L-győzelem Râmnicu Vâlcean is

A demokrata-liberális Romeo Rădulescut választották polgármesternek Râmnicu Vâlcean a vasárnapi időközi választásokon. A PD-L jelöltje a szavazatok 55,9 százalékát szerezte meg, ellenjelöltje, a szociáldemokrata Remus Grigorescu 44,1 százalékot kapott; a választópolgárok 35 százaléka élt szavazati jogával. A polgármesteri szék azután üresedett meg, hogy Mircia Gutău demokrata-liberális városgazdát korrupció miatt három és fél év börtönbüntetésre ítélték.

Egypetējűek

Salamon Márton László

„Addig folytatom a harcot az oligarchákkal, míg ki nem verem a fejükből azt a hitet, hogy rá tudják tenni a kezüket az országra.”

„Forradalom történt a szavazófülkékben: a választópolgárok megbuktatták a hatalommal visszaélő oligarchák rendszerét, és helyette új rendszert alapítottak.”

Nem, nem ugyanannak a politikusnak a kampánymondatai ezek. Két különböző politikai vezető szájából hangzott el a két szentencia, és mégcsak nem is ugyanannak az országnak a vezetőiről van szó. Az első mondat ugyanis Traian Băsescutól származik, és tavaly novemberben, a román államfőválasztás finisében hangzott el. Az egészen friss második pedig Orbán Viktorról, a magyarországi parlamenti választások győztes pártjának elnökétől.

Traian Băsescu és Orbán Viktor között sok hasonlóság, sőt „rokoni szál” fedezhető fel, ám ezek közül a legkevésbé fontos az azonos európai politikai családba való tartozás. Ez ugyanis – mármint a két párt, a magyarországi Fidesz-KDNP és a román Demokrata-Liberális Párt közti ideológiai közösség – csupán konjunktúrális, formai dolog, valódi tartalom és jelentőség nélkül. Az a tény viszont már sokat elmond a politikai oportunizmus mértékéről, hogy mindkét párt hatalmas ideológiai vargabetűket irt le mintegy két évtizedes történelme során. Orbán Fidesze ultraliberalizmusból lett mélyen konzervatív, Băsescu pártja pedig talán még ennél is hajmeresztőbb fordulattal hagyta fáképnél a Szocialista Internacionálét az Európai Néppárt „kedvéért”, hogy aztán – ha már lírá, legyen kövér alapon – később a „liberális” jelzőt is odabiggyesse nevéhez.

A két politikai tkertestvér közös vonásai közül a legfontosabb pedig éppen az a primitív, olcsó populizmus, amely a fentebb idézett két mondatból süt. Mind Orbán, mind Băsescu a népek ellenséget felmutató, rendszeremlő, erőszkezű vezető archetipusára épít. (Orbán még Băsescunál is nagyobb sikerrel, hiszen ő a kétharmados többség tökélyéig tudta fejleszteni ezt a modellt, míg a román elnök csak nagyon-nagyon szoros, 50,01 százalékos egyszerű többségre „vitte”.)

A demagógia híg levesébe azonban beleköp-het a gazdasági krízis. Kiderülhet ugyanis, hogy a populizmus modellje mégsem tökéletes. Kiderülhet, hogy a bosszúvágy jó mozgósítóerővel bír ugyan a választásokon, az éhséget azonban nem enyhíti. S az „oligarchák” (pontosabban: a „rossz oligarchák”, hiszen vannak nekik saját, „jó oligarchák” is) elleni gyűlölet lankadtával kiderülhet az is, hogy ezek a keménykezű vezetők talán mégsem tudnak mit kezdeni súlyos gazdasági válsággal küzdő országaikkal.

Román lapszemle

Továbbra is fenyegeti a szárazság és az elsvatagosodás az ország déli részét. A Központi Meteorológiai Intézet tanulmánya szerint a telek egyre enyhébbek lesznek, a tavasz pedig mind hamarabb köszönt be, aminek nyomán gyakoribbá válnak a hóhullámok és így az aszályos időszakok is, nem csak Románia déli térségében, hanem egész Dél- és Délkelet-Európában. (Curentul) ► Egyre több nyugati országokból érkezett kis- és középvállalat tulajdonosa számolja fel romániai vállalkozását és költözteti át más országba. A fő okot a bürokrácia, a korrupció és a gyenge infrastruktúra jelenti (Evenimentul zilei) ► A tavalyi győztes, a tusnádfürdői Zsigmond Mihály nyerte idén is a Sepsiszentgyörgyön megtartott székelyföldi bajuszversenyt. A győztes bajusza 62 centiméter. (Click) ► Mindössze 15, legfeljebb 20 romániai kórház kaphatna akkreditációt a működő 450 egészségügyi intézmény közül. (România liberă)

Magyarország: kétharmados kormánytöbbség és jogállamiság

Kétharmados többség birtokában a Fidesz olyan eszközöz jutott Magyarországon, amely szabad kezét ad alapvető törvények átforgalmazására is.

Gulyas Zoltán

► Már-már a pártállami idők választási statisztikáját idézi Magyarországon a Fidesz vasárnapi kétharmados győzelme. A különbség „mindössze” annyi, hogy akkoriban nem voltak demokratikus választások, és az Országgyűlés összetétele valójában nem a szavazófülkékben dőlt el.

A sztálini alkotmány

Magyarország 1990-ben besorolta magát a demokratikus országok családjába. Nehéz menetelés volt: 1989 és 1990 fordulóján az Ellenzéki Kerekasztal tárgyalásain az újonnan formálódó erők vívták meg nehéz küz-

delmüket az akkor még kormányzó Magyar Szocialista Munkáspárttal, majd a jogutódjának tekinthető – a mostani választásokat súlyos vereséggel elszenvető – Magyar Szocialista Párttal (MSZP).

Ott és akkor alakult ki az ország törvényességét ma is meghatározó jogrendszer. Közjogi kérdésekben legfőképp az ereje teljében lévő Magyar Demokrata Fórum elnöke, Antall József, későbbi miniszterelnök és különösképp a parlamenti elnöki székbe emelt történész, Szabad György jeleskedett; az ő érvelésük szerint – még a választások előtt voltunk – országgyűlést és nem alkotmányozó nemzetgyűlést kell létrehozni, tehát új alaptörvény

megalkotására sincs jogi lehetőség.

Így állhatott elő az a furcsa helyzet, hogy Magyarországon ma is az 1949-ben elfogadott XX. számú törvény van érvényben, egy olyan Alkotmány, amely eredetileg a sztálini Szovjetunió alaptörvényének szinte a szó szerinti fordítása volt – persze 1990-re már jóformán csak a névelők, a kötőszók és az írásjelek voltak azonosak. Mint jelkép azonban több mint elgondolkodtató.

A „sarkalatos” törvények

Mit is jelent a Fidesz kétharmados (egészen pontosan 68 százalékos) eredménye, amit alkotmányozó többségnek is nevezünk. Az úgynevezett sarkalatos törvények ugyanis a magyar parlamentben kétharmados elfogadottságot igényelnek; az Alkotmányon kívül ezek sorába tartozik a napiren-

den nem szereplő honvédségi, rendőrségi, nemzetbiztonsági és bírósági jogszabályok mellett a kormányra készülő Fidesz sürgősségi programjában szereplő, a választással, az önkormányzatokkal, a médiával és nem utolsósorban az állampolgársággal foglalkozó cikkei. Elvileg kétharmad birtokában mellesleg akár maga az ország alaptörvénye is megváltoztatható, amire – széles nemzeti konszenzuson alapulva – valóban szükség is volna.

A legsürgősebb feladatnak az önkormányzatok működését meghatározó jogszabály megváltoztatása mutatkozik. Szándékai szerint a Fidesz már ősszel szeretné karcsúsítani a helyi szerveket, helyreállítani a törvényességi felügyelet rendszerét. A szocialista-szabad demokrata kormány által létrehozott regionális közigazgatási hivatalok létét ugyanis az alkotmánybírók megkérdőjelez-

te, ezáltal az az exlex állapot jött létre, hogy az önkormányzatok által meghozott döntések felülbírálatára egyszerűen nincs hatályos másodfok.

A kettős állampolgárság

A választási rendszer megváltoztatásának a pártok már többször nekirugaszkodtak, de ténykedésüket nem koronázta siker. A Fidesz legkorábban 2014-től megfelelné a parlament létszámát: a jelenlegi 386 helyett 200-ban maximálná. Ez kétségtelenül hatékonyabbá teheti a képviselői munkát, és ebben a leendő ellenzék is egyetért. (A jelenlegi Országgyűlésnek azért van ennyi tagja, mert az előző századfordulón Steindl Imre ennyi ülőhelyet tervezett.) A Horthy-rendszerben 250 honatya ült a padsorokban (az egyetlen képviselő rövid időre a keresztény nőmozgalom legendás alakja, Schlachta Margit, majd a

szociáldemokrata Kéthly Anna volt), a többi helyet „fenntartották” a trianoni határokon túlrekedt magyarságnak; az első és a második bécsi döntés után fokozatosan fel is töltötték őket.

A sürgős teendők sorában szerepel a határon túli magyarság kettős állampolgárságának a kérdése is. A csúfos kudarcba fulladt 2004. december 5-i népszavazást ugyan nem a Fidesz kezdeményezte, de mögé állt, és már az akkor heves ellenpropagandát folytató szocialisták is elfogadták. Kérdéses azonban a külföldi fogadtatás. Tudjuk: Szerbia támogatja a kettős állampolgárságot, Románia pedig semleges álláspontot foglal el (Moldova okán). Ukrajnában azonban törvény tiltja – bár ez megváltozhat az oroszbarát Viktor Janukovics államfővé választásával), és Szlovákia is revizionista szándékokat hall bele egy ilyen megoldásba. ◀

Csernobil: Európa „sugárzó” fekete napjai

Huszonnégy évvel ezelőtt ezen a napon már megtörtént a katasztrófa – a nagyvilág azonban még semmit sem tudott róla.

Bogdán Tibor

► 1986. április 26-án, kevéssel éjjel után, 1.23 óra körül bekövetkezett a mindeddig legsúlyosabb nukleáris katasztrófa: felrobbant a szovjetunióbeli, pontosabban ukránjai csernobili atomerőmű 4-es számú reaktora.

A robbanás – számokban

A robbanás, amelyet a szovjet hatóságok igyekeztek minél tovább titokban tartani mind a nemzetközi közvélemény, mind pedig az ország lakossága előtt, három földrészén érezte hatását, Európa, Ázsia és Észak-Amerika egy részében. A károkat utólag több mint 13 milliárd dollárra becsülték.

A titkolózás volt a fő oka annak, hogy jócskán megkészték a baleset következményeinek elhárítására hozott intézkedések. A lakosság menekítését csak a katasztrófa után másfél nappal kezdték meg. A lángoló reaktornál csupán tíz napos áráz küzdelem után sikerült megfékezni a tüzet. Ez az idő bőségesen elegendő volt ahhoz, hogy a légkörbe jelentős mennyiség-

Csernobili tájkép, robbanás után. Több mint 350 ezer személyt költöztettek el a fertőzött területről

gű sugárzó anyag kerüljön, mindenekelőtt radioaktív jódi-izotópok, cézium-134-es és cézium-137-es, stroncium-90-es valamint plutónium-239-es izotóp. A radioaktív jódi-izotópok voltak a legkevésbé veszélyesek, mindössze nyolc napos felezési idejük miatt, a cézium- és a plutónium-izotóp felezési ideje viszont harminc, illetve huszonnégyezer esztendő.

Az illetékesek több mint háromszázötvenezer személyt költöztettek el a sugárterülő területéről, ám mintegy 7 millió embert ért sugárzás. Harminc kilométeres körzetben rendkívül erős volt a cézium-137-es által keltett sugárzás, amely a szélirány miatt, elsősorban Fehéroroszországot sújtotta; az ország lakosságának húsz százaléka, azaz 2,2 millió személy élt a fertőzött zónában. Nemzetközi szakértők a sugárzás által ért övezet terüle-

tét 125-146 ezer négyzetkilométerre becsülték.

A robbanás nyomán a légkörbe került radioaktív felhő 190 tonnányi hasadóanyag koncentrációja szétszórva haladt meg a Hirosimára és Nagaszakira ledobott atombombák nyomán keletkezett felhőit.

Betegek, betegségek

A szovjet hatóságok a baleset eltussolása érdekében nem takarékoskodtak az emberélettel. A tűzvész megfékezésére és a katasztrófa következményeinek csökkentésére a helyszínre vezényelt, mintegy hatszázezer fős, katonákból és munkásokból álló „felszámoló csapat” tagjai jelentős mennyiségű sugárzás érte. Ők voltak azok is, akik megépítették a reaktort és izzó magvát – legalábbis egy időre – elszigetelő beton-szarkofágot.

venezret. Persze nehéz konkrét összefüggést kimutatni a rákos megbetegedések és a csernobili atomkatasztrófa között, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség adatainak megfelelően azonban Csernobil után Európában 0,01 százalékkal nőtt a rákos megbetegedések száma. A cézium-137-es izotópja komoly károsodást okozott a magzatokban, emelkedett a különféle testi és szellemi hibákkal született gyermekek száma, akárcsak a vetéléseké is.

Radioaktív felhő Romániában

A baleset követően keletkezett radioaktív felhőt a légmozgás Európában eljuttatta Romániába, a Skandináv-félsziget, Lengyelország, Csehország, Ausztria, Görögország, Bulgária, Törökország és Németország fölé. Gyakorlatilag azonban a teljes északi féltekén megnőtt a radioaktív sugárzás szintje. Romániában első napjaiban jelezték az május első radioaktív lerakódásokat. Az ország lakossága maga is csupán néhány napos késéssel értesült a történeletről, amelyek méretét a hivatalos romániai hírközlő szervek kezdetben igyekeztek eljellelni. A jódalapú gyógyszerek szétosztását is késve, csupán május harmadikán kezdték meg, csaknem 24 órával azt követően, hogy a katasztrófát hivatalosan is bejelentették az országban. A legnagyobb sugárzást Erdély-

ben és a hegyvidékeken mérték, ahol éppen a radioaktív felhő átvonulásakor hullott jelentősebb csapadék. Így a legfertőzöttebb zóna Hargita és Kolozs, majd Máramaros és Bihar megye volt. A legnagyobb mennyiségű radioaktív anyag Marosvásárhely, Ceahlău-Toaca, Nagyszében, a Parâng hegység, Turnu Severin térségében rakódott le. A legkisebb viszont a Bánságban volt a sugárzást.

A helyszín – ma

Csernobil ma nem elhagyott város: állandó lakosainak száma 300, de itt lakik az erőmű mintegy 2000 dolgozója is, akik kéthetes turnusokban váltják egymást: van öt bolt, étterem, templom, orvosi rendelő és még bár is akad. Az övezetbe is sokan visszaköltöztek idővel, de Pripjaty város üres maradt: itt mintha megállt volna az idő: mindenféle vörös csillagok, sarlós-kalapácsos címerek és a Szovjetunió dicsőségét magasztaló plakátok láthatók, de úgy tűnik, mintha épp csak elmentek volt az emberek egy rövid időre. Itt a játszótéren volt a legerősebb a sugárzás: 1800 mikroröntgen, miközben normális körülmények között az érték 15-20 mikroröntgen között változik.

A növényzet burjánzik, az elhagyott városokba vadállatok költöztek. A radioaktív sugárzás azonban még most is több mint ezerszerese a normálisnak – figyelmeztetnek a szakemberek. ◀

Lap-top

A nap címe. Miron Cozma: „Iliescu egy hadseregnyi bányászt kért tőlem”, *Adevărul*.

Magyarázat. A volt Zsil-völgyi szakszervezeti vezető bányászvezér terjedelmes interjúja sok mindent más megvilágításba helyez. Persze nem lehet kizárni az érdekelt és részrehajló vallomás esetét, de ahogy mondani szokták, ha akár a fele is igaz... Például a következő állítása: a bányászokat Gelu Voican Voiculescu és Cazimir Ionescu mozgósította a Petrosényben elmondott lázító beszédekkel, előbbi AKM gépfegyverekkel látta el őket.

Egységes vagy nem egységes. Valamit megérezhetett a levegőben Călin Popescu Tăriceanu volt miniszterelnök, ugyanis – amint a *Curierul național* is beszámol róla – vasárnap kijelentette: hiba lenne, ha a kormány a válságkezelés hevében feladná az egységes (16 százalékos) adókulcsot és megemelné a hozzáadott értékadó (héta, TVA). A gazdaság újraindításához nincs szükség „Nobel-díjas megoldásokra”, mondta CPT – és ezzel viszont van egy kis baj, ugyanis (olvastuk) éppen tudós közgazdászok mutatták ki, hogy az egységes adókulcsot bizonyos idő elteltével és bizonyos körülmények között nem árt „lecserélni”. Hogy ez olyan csúnya „baloldali” dolog lenne? De ha kell?

Ő is tudja, mi jó Romániának. Lehet, hogy erdélyi olvasóink nem tudják: Teo Trandafir nem férfi és nem manele-énekes. Hanem tegnap még (nem tudni pontosan, hogy miért) népszerű tévé-műsorvezető. És akkor már sztár – tegnaptól pedig, választások nyomán, parlamenti képviselő. A *România liberă* is ismerteti győzelmi nyilatkozatát, ami újabb rejtélyt jelent számunkra vele kapcsolatban: „Romániának másfajta politikuskokra van szüksége. (...) Nem változom meg.” Ez még képes lesz énekelni a parlamentben.

A nap álhíre. Emil Boc bejelentette, hogy sajnálatos módon a születések számának csökkenésével kell számolni, miután a vulkáni hamufelhő miatt a gólyák még nem repültek be Románia (egységes nemzetállam) területére.

Minden napra egy mondás

„Amikor fiatal voltam, azt hittem, a pénz a legfontosabb dolog az életben; most, hogy öreg vagyok, már tudom, hogy az.” Oscar Wilde

Egy hely a városban

Horváth István

A legjobb alkotmány

SZELLEMLIDÉZÉS

A milétoszi Hippodamosz, Eurüphón fia (az, aki a város részekre osztását kitalálta, s Peiraieüsz szabályozta, s aki feltűnési vágyból magánéletében is olyannyira különc lett, hogy sokan túlságosan is piperkőcnek találták megjelenését dús hajzata, költséges életmódja miatt) (...) – szóval ő volt az első, aki anélkül, hogy politikus lett volna, a legjobb alkotmányról véleményt próbált nyilvánítani.

Az államot tízezer polgárból tervezte, és három részre osztotta: az egyikbe a kézműveseket, a másikba a földműveseket, a harmadikba a harcosokat és a fegyvereseket sorolta. Ugyancsak három részre osztotta a földet is: szent földekre, közföldre és magánföldekre; az a rész, amiből az isteneknek a szokásos áldozatokat bemutatják, szent; ami a fegyvereseké, a közföld; s ami a földműveseké, a magánföld. S úgy vélekedett, hogy a törvényeknek is csak három neme van; és valóban törvényes eljárás csak három miatt lehet: erőszakosság, kártevés és gyilkosság.

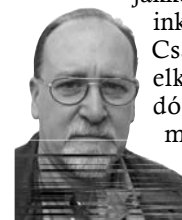
Törvényt alkotott egy legfőbb ítélőszékre is, amely elé minden itéleteket fel kell terjeszteni, melyeknek igazságosságához kétség fér; s ezt néhány választott, éltes bíróból állította össze. (...) Ezenkívül törvényt hozott, hogy megbecsülés járjon azoknak, akik a városállamra hasznos találmányok szerzői, és arra is, hogy a háborúban elesettek árvaí közpénzen tartassanak, azon hisztemben, hogy ez másutt még nincs törvénybe iktatva; pedig hát ez a törvény Athénben és más államokban is megvan.

Arisztotelész: Politika. Fordította Szabó Miklós

Igaz történet a pályázásról

Sógorom Magyarpapfalváról (Bús-Komor megye) imádott pályázni. Szigorúan a közért tette, falujáért, ahol immár húsz esztendeje volt az önkormányzat megbízható ötletgazdája. Sikeres pályázásai során nyert már a falunak fedezőment és szelídített (háziasított: ír-olvas, ebéd után elmosogat, vasal stb.) bikát a tehénistállónak, sörnyitót a kollektív ünnepekhez és pornográfceruzát a IX-es anatómiaórák szemléletváltásához.

Ekkor állított be a másik sógorom Foltosszentgyörgyről (Vig-Komor megye), és elültette fülében a bogarat: miért nem vesztegettek tük is örökbe egy csángó falut, mint mink? Nagyon megtetszett az ötlet a magyarpapfalvi szövetkezett rokonomnak, és magyar – még szoclib – alapítványokhoz fordult. Azok viszont lerázták, hogy már tele van a padlás csángómentővel, nincs keret, nem tudják segíteni. Ekkor olvasta sógorom, hogy a csángók a kínaiakkal is rokonok, és innen jött a szenális ötlet: kínai alapítványokhoz folyamodik. Csatangolt pár éjjel az interneten, talált is néhány vörös fundációt, amelyek mindenre hajlandók voltak néhány tonna petpalackért havonta. Annyit mi es iszunk, dicsekedtek az önkormányzatban, és belevágtak. Megírták levelüket egy Kínában járt agg jezsuitával, nagyon vigyáztak a pályázati ív hagyományos hung korabeli külalakjára, bebalzsamozták kínai eszencéből és japán agyancból kinyert cseresznyevirággal és elküldték a Mennyei Porcelán Kézműves Alapítványnak. Kisvártatva jött a válasz: pályázatunkon Önök nyertek, a kért csángójáró gépkocsit elküldjük. Alapítványunknak csupán egy kérése van – de ez maradjon köztünk –, hogy a főbonyolultunk, Csing Hua elvtársnak van egy korábbi Fordja, hadd tarthassa ő meg a vadiúj kocsit magának és éleddjen meg a pályázó falu a régivel, hisz fel sem tűnik majd senkinek. Sógorom megszívta a fogát, tiltakozni akart, de a falu ezermesterei megnyugtatták: ne bucsálgodjon már Pista bátyám, 'sze mi aztat megjaviccsuk, sárkány ucsce! Sógorom kifogta a vámhivatalnál az érkező kocsit. Volt rajta egy vájdling vámtétel. A faluban megszerelték, de a harmadik moldvai útnál kirepült a keréke és senki soha többé meg nem találta. Sikerült eladni egy jakfogatót, most ezzel járják a falvakat. És az emberek nagyon örülnek, mert, amikor feltűnik a jakkordé, büszkén mutatják: így jártak őseink Ázsiában, mielőtt lóvá tették őket.

Sebestyén Mihály Schláger jeligréje.

Csak sógorom ment világgá azóta, és elkeverte az esetet. De hogy ne tudódjon ki a valóság, kódoltan burkolta, magyarországi alapítványokkal meséltette.

Aki nem hiszi, pályázzon utána. Bővebb felvilágosítás a kiadóban Zu

Ahogy T. doktor dolgozott

Van annak legalább három évtizede. Egyik erdélyi egyetemi városunkban összehozott a sors egy olyan orvossal, aki rendelőjébe és a klinikára is kerékpárral járt, a betegek között pedig legendák keringtek arról, hogy mindenkiel nyugodtan és kedvesen beszél, soha nem vesz el pénzt, nem csupán hónapok, hanem évek után is érdeklődik egykori kezelteiről, minden hozzáfutól megpróbál segíteni és így tovább. A pályatársai azonban különösképpen tartották, megmosolyogták, hogy nem gyűjt autóra, nem akar nagyobb házat venni, úgy gondolták: aki ennyire a hivatásának él, az már gyanús, szinte bizonyos, hogy valamilyen rejtélyes titok lappang a háttérben.

Akkori életkorát tekintve nagy a valószínűsége, hogy T. doktor már valahol az égietek gyógyítgatja, ha egyáltalán érinthetik őket még földi bajok, de alakja gyakran felde-reng előttem, és a napokban, amikor az Alkotmánybíróság gyakorlatilag elküldte a korrupcióellenes küzdelem pályájáról a Feddhetetlenségi Ügynökséget, megintcsak

Székedi Ferenc

eszembe jutott. Nem orvosokkal, hanem politikusokkal és más közéleti szereplőkkel kapcsolatban.

Vajon elképzelhető egyáltalán, hogy valaki ezen a pályán mindössze saját megérzett és vállalt hivatásának, kisebb-nagyobb közös-sége szolgáltatásának él, vagy mindezeket egész egyszerűen képtelen elszakítani egyéni érdekeitől és csupán valamilyen külső kényszer hatására próbálja betartani legalább a becsületesség látszatát? Elképzelhetők egyáltalán olyan önmagukat működtető és ha szükséges, akkor önmagukat gyógyítani képes politikai-társadalmi intézményrendszerek, amelyek kiszűrik mindazokat, akik számára a tisztességbe jutás nem közérdekű célokkal, hanem kizárólag szűkebb érdekeltségi körük boldogulásával jár együtt? Vajon nem a hatalom belső természetéből fakad, hogy bárkivel megpróbál incselkedni, aki a közelébe kerül, ám csak nagyon kevesen tudnak bájjainak ellenállni? Ha meg így tenne, akkor vajon nem tartanak nagyon sokan ugyanolyan balgának, mint pályatársai Hippokratész hű követőjét?

Csak igennel és nemmel aligha megválaszolható kérdések ezek. Van, aki azt mondja: majd rendet teremt a demokrácia. Az unió úgy véli: egy-két újonnan létesített intézmény letöri a visszaélők szarvát. Az igazságszolgáltatás kizárólag önmagának követeli ezt a jogot. Nem is kevesen a médiára és a nyilvánosságra esküsznek. Vannak, akik abban bíznak: az erkölcsi és a vallási megújulás, vagy éppen az ősi és az ősközösségi értékekhez

való visszatérés segít majd mindezen. És szép számmal akadnak honfitársaink, akik megmosolyogják a leírtakat: a minél többet és bármilyen eszközzel történő birtoklás ösztöne elválaszthatatlan az emberi természetétől.

A korrupció elleni küzdelem éppen ezért ilyen bonyolult. És ezért tétélezne fel nem csupán időről-időre elhangzó, dörgedelmes kinyilatkoztatásokat, hanem többszemponúságot, folyamatosságot, de mindenekelőtt annak megértését és megértetését, hogy többrétű és többszintű jelenléte valóban társadalmi és közösségi

önveszélyeztetéshez vezet. Csupán egyetlen példa: mivel léteznek korrupciópolitikusok, a nép szemében maga az egész parlament korrupció, következésképpen be kell szűkíteni a még mindig kezdetleges romániai demokrácia megásterét.

Saját közösségünk példáján: mivel a romániai magyarok is érezték és érzik, nem is egyszer, közvetlen közelükben a korrupciót, szívesen csatlakoznak a „kiseperti politikusokat” típusú jelszavakhoz, amelyek azután egy kis létszámú parlamentben saját közösségi képviselőjük fel-számolását jelentheti, miközben a más vélemények nélkül maradt romániai politikai hatalom azt teheti majd velük, amit éppen akar.

Nem kétséges, a társadalmi hatékonyság javítása érdekében a romániai intézmények jelentős része reformra szorul. Ez a beavatkozás azonban nem végezhető úgy el, mint az egyik bukaresti kórházban, ahol a gyógyító műtétre beutalt betegek halálos fertőzéssel kerültek más kórházak intenzív osztályára. Hanem csak úgy, ahogy T. doktor dolgozott: nagy-nagy ráfigyeléssel – nem önmaga, hanem ember-társai szolgálatában.

Röviden

Pénzguruk Londonból

Londoni üzletemberek Nick Anstee, a brit főváros gazdasági centrumának polgármestere vezetésével Bukarestbe érkeztek tegnap a kétoldali üzleti kapcsolatok fejlesztése érdekében. A szigetországból származó befekte-

tések meghaladják Romániában a négy milliárd eurót, s mintegy négyezer brit cég tevékenykedik az országban.

Száguldó Toyota

A tömeges visszahívások ellenére egyre több autót ad el a Toyota; a japán autógyártó forgalma márciusban csaknem negyedével haladta meg az egy évvel korábbit. A csoporthoz tartozó Daihatsu gépkocsi és a Hino teherautó-márkával együtt világszerte összesen 876 ezer gépjárművet adtak el, ami éves összevetésben 26 százalékos bővülés.

Katonai otthonok

A fiatal katonáknak és civileknek egy 2300 lakásos lakónegyedet építenének Kolozsvár mellett az Országos Lakásügyi Igazgatóság (ANL) programja keretében – jelentette be Elena Udrea turisztikai miniszter. A tegnap aláírt együttműködési megállapodás értelmében ezek negyven százalékát a védelmi tárca alkalmazottai kaphatják meg.

Banki borulátás

A közeljövőben még érvényben marad a negatív kilátás a kelet-európai bankrendszer zömére – közölte a Moody's Londonban kiadott elemzésében. A nemzetközi hitelminősítő szerint ez érvényes idén Magyarországra, Romániára, Bulgáriára, Ukrajnára, Kazahsztánra és a három balti köztársaságra is, tekintettel arra, hogy a pénzügyi alapmutatókra változatlanul lefelé ható nyomás nehezedik, és e bankrendszer zöme továbbra is nehéz gazdasági környezetben működik.

Csúcson a kakaóár

A kakaó ára 32 éve legmagasabb szintre emelkedett a londoni határidős és származékos piacon a globális kereslet élénkülésére. A júliusi lejáratú kakaóár 2.359 font volt tonnánként késő délután, ami egy százalékos (23 font) emelkedés a pénteki záróértékhez képest. Tegnap napközben ennél magasabban, 2.368 fonton, 23 éves csúcson is állt.

Östermelők rehabilitálva

Totka László, Sipos M. Zoltán

„Kisgyerekkorom óta mezőgazdaságban dolgozom: állattenyésztéssel és zöldségtermeléssel foglalkozom. Mindig is a kolozsvári piacokon értékesítettük a javakat. Hetvenkilenc évesen, kérdezem én, hogy tudjam megtanulni a kasszagép kezelését?” – mondta lapunknak felháborodva a kolozsvári piaci ellenőrzések kapcsán egyik mérai termelő, aki szerint a falusi gazdák kiemmizéséről, tönkretételéről szólnak az őket érintő új intézkedések. Az Adó- és Pénzügyi Hivatalhoz (ANAF) tartozó hatóságok tegnap az országban több helyen figyelmeztető ellenőrzéseket tartottak azoknak a termelőknek a kiszűrése érdekében, akik nem regisztráltak a Cégjegyzékben. Egyelőre nem róttak ki büntetéseket, azonban az eljárás így is felháborodást váltott ki mind az árusok, mind a vásárlók körében. Mint arról lapunk tegnapi számában beszámoltunk, vasárnaptól egy kormányrendelet értelmében kitiltották a piacokról azokat a gazdákat, akik nem alakultak át eddig jogi személyiségre. A széles körű tiltakozás eredményeképpen a kormány tegnap kénytelen volt módosítani álláspontját, így a lapunknak nyilatkozó mérai gazdának, illetve egyetlen östermelőknek sem kell jogi személlyé alakulnia, és a cég működésétől járó számos teendő – például adózás, könyvelés – ellátnia.

Fogták a fejüket azok az árusok, akik nem értesültek az ellenőrzések leállításáról

Fotó: Sipos M. Zoltán

Nem kell számla

„A gazdák továbbra is értékesíthetik termékeiket a piacokon termelői igazolványuk birtokában, regisztrálás nélkül” – pontosította Mihail Dumitru mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter a szóban forgó kormányrendelet nyilatkozatában azt követően, hogy a gazdaszervezetek, főleg az Agrostar, az östermelők teljes ellehetetlenítéséről beszélték. „Ez a törvény csak céggel rendelkezőkre vonatkozik, az östermelőkre nem. Ők továbbra is ugyanúgy járhatnak el, mint eddig, továbbra sem kell számlát adniuk” – magyarázta az Új Magyar Szónak Haschi Andras Páter, a mezőgazdasági minisztérium államtitkára. Egyesek úgy értelmezték,

hogy a rendelkezések eddig is csak a vállalkozóként üzemelőkre, és nem a néhány paradicsomot és kis petrezselymet áruló kofákra vonatkoztak. Az ANAF mindenestre a szaktárcától további pontosításokat vár a törvény értelmezéséhez, és addig felfüggesztette a piacok ellenőrzését. „Várjuk, hogy a kormány rendezze a helyzetet” – nyilatkozta Sorin Blejnar, az adóhivatal elnöke.

Ajánlott cégalapítás

A kormány – bár nem kötelezi – nagyon ajánlja a kistermelőknek is, hogy alapítsanak céget, ugyanis bizonyos támogatásokhoz csak akkor juthatnak hozzá, ha ilyen módon adókötelessé válnak – derül ki az agrártár-

ca közleményéből. „Ez a legnagyobb merénylet, amit a kisgazdák ellen tesznek, ez tulajdonképpen az európai uniós támogatások leplezett adózása, ami agrárpolitika- és alkotmányellenes” – reagált erre Sebestyén Csaba, a Romániai Magyar Gazdaszervezet országos elnöke. A kereskedelem megadózása még rendben lenne szerinte, de a gond az, hogy a támogatásokat is ehhez akarják kötni. „Ha három liter tej után a gazda húszszázalékos áfát (TVA) fizet, az hatszáz lej, amihez még hozzájön egy 16 százalékos plusz jövedelmi adó” – magyarázta, miért nem járható út ez a kistermelőknek. „A kormány nincs tisztában azzal, hogy milyen körülmények között kell megtermeljük a javainkat, és azzal sem,

hogy milyen áron tudjuk azokat értékesíteni. Én egy hónapra egy piaci asztalt 19.500 lejért bérek, de egy kötés zöldhagymát nem tudok két lejnél drágábban eladni” – panaszkolt az ÜMSZ-nek ezzel egybehangzóan a kolozsvári piacon egy termelő, akit az ellenőrzések nem riasztottak el a helyszínéről.

Hirtelen pénzszerzés

Sebestyén szerint a kormány nem veszi tudomásul, hogy a kisgazdák környezetvédelmi szerepet is betöltenek, ha nem kaszálnának és felhagynának a gazdálkodással, katasztrófa következne be. „Ha nem lenne jövedelmük a mezőgazdaságból, ezeknek az embereknek szociális támogatást kellene fizetni” – emlékeztetett. Mint mondta, a rendelet hatása az lett volna, hogy a feketegazdaság virágzásnak indul, és a gazdálkodásból élők közül sokan felhagytak volna ezzel a tevékenységgel. Ennek az intézkedésnek semmi egyéb célja nem volt, csak a hirtelen pénzszerzés, ami hosszú távon rettenetes következményekhez vezetett volna. Korábban a magyar gazdaszervezet levélben fordult a miniszterhez, amelyben egy megbeszélést kértek a kisárusok problémájának megoldására. Választ még nem kaptak, de Sebestyén reméli, hogy „egy cseppet mi is számítunk a pohárban, hogy beteljen és túlcseréljen, mert ezt így nem lehet folytatni”. ◀

Mégis jól foghat a kölcsön

Munkatársunktól

„Újabb 85 millió eurós kölcsön áll Románia „házához”, ma érkezik ugyanis az országba a Nemzetközi Valutaalap (IMF) küldöttsége, hogy a soron következő ötödik hitelrészlet folyósításának feltételeit megvizsgálja. Az IMF delegációja – amelynek tagjai között fellelhetők a Világbank és az Európai Bizottság képviselői is – május hetedikéig tartózkodnak Bukarestben. „A Jeffrey Franks vezette csapatnak rendkívüli küldetése van ezúttal, amelyet, hogy az eddig szokásosnak megfelelően a készenléti hitelmegállapodásban vállalt

célok betartását vizsgálja, középtávú stratégiák egyeztetésére is vállalkozik” – jelentette ki az Agerpresnek Tony Lybek, az IMF Romániáért és Bulgáriáért felelős irodájának vezetője. A szakemberek negyedik alkalommal készítik jelentést Bukarest teljesítményéről, amelyet a nemzetközi pénzügyi igazgatónácsa június második felében tárgyal meg. Ezt követően utalják a kölcsön következő részletét – amennyiben Románia kormánya igényli – két napon belül.

A kölcsön lehívásának elutasítására a gazdasági mutatókat figyelembe véve egyre kevesebb az esély. „A negatív

kilátások miatt a kormány számára nehezebbé vált a hiánycél tartása” – állapították meg a Citibank elemzői. Románia a deficitet a bruttó hazai termékhez (GDP) képest 5,9 százalékra kell hogy leszorítsa, a Citibank szakemberei azonban 6,2 százalékot tartanak valószínűnek év végére. Szerintük szeptember előtt nem jelentkezhetnek komolyabb nehézségek az IMF feltételeinek teljesítésében, aggodalomra ad okot azonban a gazdasági fellendülés jeleinek teljes hiánya, s az, hogy a munkanélküliség 2008 augusztusa óta folyamatosan nő, márciusban elérte a 8,4 százalékot. Az X-Trade Brokers brókerház tegnap közzétett elemzésében maximum 0,5 százalékos gazdasági növekedést helyezett kilátásba 2010-re. Az állástalanok számának növekedése mellett az ipari termelés, az építési szektor és a kereskedelem hanyatlásával indokolták eddiginél pesszimistább előrejelzésüket. Az IMF egyébként 1,3 százalékról nemrég 0,8-ra módosította Bukarest kilátásait, s az új célszámot várhatóan a ma kezdődő tárgyalásokon állapítják meg. ◀

A bizánci veszedelem

ÜMSZ

„Májusban Görögország hozzájárul a külföldi pénzügyi segítséghez, jól alakultak a hétfői tárgyalások a Nemzetközi Valutaalappal és a Világbankkal – erről nyilatkozott Jeórjiosz Papakonsztantinu, a hellén ország pénzügyminisztere. A hitelre azért van szüksége Athénnek, hogy elkerülje a fizetésképtelenség helyzetét. Papakonsztantinu ugyanakkor üzent a „rosszakaró” befektetőknek is: „Azt tudom mondani, hogy veszteni fognak” – figyelmeztette azokat, akik az utóbbi hónapokban Görögország csődjére fogadtak összetett pénzügyi termékek révén.

„Nem véletlen, hogy IMF-segélyért folyamodott Görögország, az Európai Unió fekete báránya. A csőd szélén álló, az eurózána egységét veszélyeztető dél-európai állam problémái földrajzi és kulturális okokra vezethetők vissza: Bizánc örökségére” – állította Robert D. Kaplan amerikai elemző a *New York Times*ban közölt cikkében, amelyet a *Globus.net* idézett. A görög eladósodás és a magas államháztartási hiány közvetlen oka szerinte az

Jeórjiosz Papakonsztantinu

egész gazdaságot behálózó korrupció. Emlékeztetett, hogy a Bizánci Birodalmat és az Ottomán Birodalmat a széthúzás, a viszály és a korrupció jellemezte. Görögország pedig, a demokrácia egykori bölcsője a modern időkben instabillá vált, ahol az európai demokratikus intézmények nem erősödtek meg. Kaplan azt hangsúlyozta, hogy az unió tagállamai egymásra vannak utalva: ha Görögország csődöt jelent, akkor a válság tovább fog gyűrűzni észak felé, és a bizánci kór egész Európát megfertőzheti. ◀

Ismét Jeffrey Franks vezeti az IMF ma érkező küldöttségét

TBC-pánik tört ki Romániában

A Cantacuzino Intézet nem gyárthat szérumot, így két hónapja nincs oltóanyag a gümőkór ellen

ÚMSZ-összeállítás

„Nem találok szavakat az elmaradt tbc-oltás miatt, rettegünk – nyilatkozta az ÚMSZ-nek az a marosvásárhelyi anya, akinek háromhetes csecsemőjét védettség nélkül küldték haza a kórházból. Nem egyedi esetről van szó: csupán Maros megyében ezer kisbaba vár hetek óta arra az oltóanyagra, amelyet az érvényben lévő jogszabályok szerint még az újszülött osztályon be kellene adni nekik.

Az életmentő vakcina azután lett országszerte hiánycikk, hogy az Országos Gyógy-szerügynökség (ANM) február elején meg vonta a Cantacuzino Intézet gyártási jogát, mert az alkalmazott eljárás nem felelt meg a nemzetközi szabványoknak; a döntés értelmében azóta nem készül hazai influenza, tetanusz, veszettség és BCG-oltás sem. A BCG-oltás hiánya a legégetőbb: már tavaly

év végén jelezték a kórházak, hogy lejárt szavatosságú szérummal dolgoznak, sürgős pótlásra lenne szükség. A tartalékok február végén elfogytak.

Az Egészségügyi Minisztérium április 15-ig adott haladékat a Cantacuzino Intézetnek a szükséges beruházások elvégzésére, de a Radu Iordăchel által vezetett intézmény nem teljesítette az elvárásokat, ezért Cseke Attila tárcavezető lemondásra szólította fel az igazgatót. Molnár Géza, az egészségügyi miniszter szaktanácsadója a napokban bejelentette, az év végéig mindenképpen várni kell a hazai vakcina forgalomba kerülésére. Lapunk kérdésére a szaktárca megerősítette: az egészségügyi miniszter nem támogatja a hazai vakcinagyártás leépítését, Cseke Attila szorgalmazza az oltóanyag-előállítás mihamarabbi elindítását. Importra azonban feltétlenül szükség van, mert a

BCG-oltás tíz hónapos korig beadható; azokat a februárban született csecsemőket, akik nem kaptak oltást, decemberig mindenképpen be kell oltani. A minisztériumi tájékoztatásból megtudtuk: a határ menti övezetben (Arad, Temes, Bihar megyékben) magyarországi importból pótolják az oltóanyaghiányt. Az ország többi részébe az UNICEF szállíthat vakcinát – félő azonban, hogy az így biztosított mennyiség sem lesz elegendő.

Romániában népbetegség

Sepsiszentgyörgyön több mint 300 újszülött vár oltásra – tájékoztatta lapunkat dr. Albert István, a sepsiszentgyörgyi sürgősségi kórház orvos igazgatója. „Rendkívül nehéz helyzetet teremtett a Cantacuzino Intézet, az egyetlen megoldás az, ha az Egészségügyi Minisztérium

oltóanyagot importál” – véli Albert István, aki szerint a gyors eljárás perdöntő lehet, mert országos szinten rohamosan nő a tbc-s megbetegedések száma. Az Európai Unió országai közül Romániában a legelterjedtebb a tuberkulózis – figyelmeztetnek a szakemberek. A lapunknak nyilatkozó Sánta Ferenc, járványtani orvos arra figyelmeztetett, hogy az országban 27 ezer személyt kezelnek tbc-vel, miközben például Spanyolországban csak 8 ezer beteget tartanak nyilván. Románia magyarok által lakott területein azonban jóval országos átlag alatt vannak a tbc-s betegek. A legkevesebb esetet Kovászna, Hargita, Brassó és Kolozs megyéből jelezték. Dr. Sipos András sepsiszentgyörgyi tüdőgyógyász szakorvos elmondta: Kovászna megyében jelenleg százezer lakosra 41 beteg jut, összesen 400 fertőzött személyt tartanak nyilván.

Nincs tartalék

Kolozsváron sincs két hónapja oltóanyag, tudtuk meg Mihai Moisescutól, a Kolozs Megyei Egészségügyi Igazgatóság aligazgatójától. „Március óta egyetlen gyereket sem oltottunk be, 2000 újszülött, illetve 10 hónapnál fiatalabb csecsemő van védettség nélkül” – figyelmeztetett az aligazgató. Arra a kérdésre, mit javasol a gyermekükért aggódó édesanyáknak, az aligazgató kitérő választ adott. „Alternatív módszereket tudok

javasolni a szülőknek addig, amíg megérkezik a vakcina. Minél kevesebbet vigyük a gyereket tömegbe, szabadba, olyan környezetbe, amely fertőzött lehet” – tanácsolta a szakértő. Arra a kérdésre, hogy a huszonegyedik század elején ennél biztosabb módszer nincs-e a súlyosan fertőző és maradandó egészségkárosodást okozó tbc-fertőzés ellen, Mihai Moisescu tehetetlenül vonta meg a vállát. „Nem a mi kezünkben van a megoldás” – ismerte be az aligazgató. ◀

Fertőzöttek a hazai kórházak

A Romániában működő 450 kórház közül csupán 15-ben biztosítják a megfelelő higiéniai feltételeket – figyelmeztetett Vasile Astrăraștoae, a Román Orvosi Kamara elnöke. Figyelmeztetése azután hangzott el, hogy a hétvégén kómába került két, könnyű műtétet átesett beteg – egyikük a fővárosi operettszínház énekesnője – a bukaresti CFR-kórházban kapott fertőzések miatt. Molnár Géza, az egészségügyi miniszter szaktanácsadója, a Román Járványügyi Társaság elnöke elismerte, hogy súlyos problémákkal küzdenek a hazai kórházak, de úgy véli, az intézmények nyolcvan százaléka működőképes.

Pénzt hoztak a szentgyörgyi városnapok

Kovács Zsolt

► Az erdélyi városok közül Sepsiszentgyörgynek sikerült a legalacsonyabb költségvetésből a legnagyobb városünnepeket szervezni – vontak mérleget az idei Szent György-napi rendezvény életrehívói. A háromszéki megyeszékhely ünnepe túllépte a szokványos városnapok keretét, fesztiváljellegű öltött, amely gazdag és változatos programajánlata miatt a környező megyékből és külföldről is vonzza az érdeklődőket. Antal Árpád polgármester szerint az idei Szent György Napok összköltségvetése 150 ezer euró volt, aminek felét állta az önkormányzat, a másik felét „kitermelte” a rendezvény. Grubisics Levente főszervező szerint idén is nyereséges volt a városünnep,

A kézműves vásárrban 110 árus képviselt 20 szakmát, a forgalom minden eddigi bevételt meghaladt

ezért a többletbevételből júniusban egy meglepetéskoncertet is szerveznek, akárcsak tavaly, amikor a legendás Zorán énekelt a

városközpontban. A polgármester szerint a városnapokon árusító 23 lacikonyhás sátornál 70 ezer pohár sört és 60-80 ezer miccset fo-

gyasztottak el az ünneplők, akik 100 ezer eurót költöttek el három nap alatt. A városnapok kulturális hetének bevételei is felülmúlták

a várakozást, hiszen a színházi, bábszínházi előadásokra, kiállításokra, zenei eseményekre 47 ezer lejre vásároltak jegyet a nézők, így megtérült a kulturális rendezvényekre fordított költségvetés mintegy fele. A rangos kulturális rendezvénysorozat másik hozadéka, hogy a Szent György Napok nyitóhangversenyt adó Varnus Xavér annyira meg volt elégedve a Krisztus Király katolikus templom orgonájával, hogy várhatóan Sepsiszentgyörgyön veszi fel következő albumát. A kézműves vásárrban 110 árus képviselt 20 szakmát, a forgalom mértéke minden eddigi bevételt meghaladott. A Tega köztisztvisági vállalat példásan minden hajnalban megtisztította a város utcáit, de a rendfenntartásához hozzájárultak a városnapok résztvevői

is, hiszen használták a kihegyezett kukákat is, így bár az elmúlt évekhez képest több szemetet termeltek a városnapozók, abból kevesebb került az utcára, mondta Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere.

Jövőre újabb nagyszabású rendezvénnyel kívánják megünnepelni a Szent György Napok 20. jubileumi kiadását, ezért a szervezők már elkezdték a tárgyalásokat a Deep Purple, a Smokie, a Vaya Con Dios, illetve Presser Gábor képviselőivel. A nagy ívű tervek kivitelezésében egyelőre az előadók ára az akadály, mondta Dancs Zsolt programigazgató. Felmerült, hogy a melegebb idő reményében érdemes lenne májusra tolni a rendezvényt; az időpont módosítás várhatóan már jövőtől életbe lép. ◀

Távhőtervek Nagyváradon

Totka László

► A városi távhőszolgáltatás rehabilitációjára készül a nagyváradai önkormányzat, a tervekről ma dönt a testület. A beruházást több határozat is előkészíti, a munkálatok kivitelezésére várhatóan közbeszerzési eljárás keretében hirdetnek meg pályázatot. Az eddigi felmérések szerint felújításra vár a másodlagos vezetékek rendszer, ez a hálózat köti össze a hőközpontokat a háztartásokkal. A meglévő vezetékek elöregedtek, és olyan veszteséggel működnek, amely miatt a távhőszolgáltatás

jelentős költségtöbbletet termel. „Az elöregedett vezetékek cseréje olyan fedezetet igényel, amelyet az önkormányzat nem tud biztosítani, ezért pályázatok révén keres megoldást a testület” – ismerte a terveket az Új Magyar Szónak nyilatkozó Dolorean Gyula RMDSZ-es városi tanácsos. A jövőben a beruházások mértékében várhatóan módosulnak a távhőszolgáltató tarifái is. A nagyváradai hőerőmű modernizálására is szükség van – ezt az önkormányzat más konstrukcióban finanszírozná. A munkálatok összértéke (a másodlagos

és elsődleges csatornarendszer, valamint a hőközpont rehabilitációja) összesen 276 millió euróba kerül. Mivel ez az összeg olyan nagy, hogy egyetlen forrásból nem lehet finanszírozni, ezért több pályázati lehetőséggel is él a város. Az önkormányzat bízik a strukturális alapokban, a regionális szinten megpályázható támogatásokban és a környezetvédelmi minisztérium hozzájárulásában is. A tervek szerint a Szöllösi lakónegyed geotermikus energia fűténé, a többi körzetet gáz-, illetve szénfűtéses kazánrendszer látná el. ◀

HIRDETÉS

2% hogy kevesebben nélkülözzenek!

www.caritas-ab.ro

Ajánld fel adód 2%-át a Gyulafehérvári Caritasnak hogy minél kevesebb ember nélkülözzön!

Név: Caritas Alba Iulia Adószám: 4562770

Bankszámlaszám: RO62 RNCB 0003 0015 6949 0009

Légy társunk te is a szegénység enyhítésében!

caritas

Információk: Fehér megye: 0258-812.118, Hargita megye: 0266-315.763, Hunyad megye: 0254-549.843, Kovászna megye: 0267-315.457, Maros megye: 0265-250.191

Médiapartnerek: 24 Ore Mureșene; Antena 1, Gyulafehérvár; Csíki Hírlap; Csíki TV; Digital3 TV; Erdélyi FM; Erdélyi Magyar Televízió; Fun FM, Csíkszereda; Gyergyó TV; Gyergyói Kisújság; Hargita Népe; Kolozsvári Rádió; Krónika; Marosvásárhelyi Rádió; Marosvásárhelyi Televízió; Néppülság; Parâng TV; Polyp TV; Prima Rádió; Profi Rádió; Radio Ardeleanul; Radio Atlas FM; Radio SON; Rádió GaGa; Régió Rádió; Sepsí Rádió; Sláger Rádió, Star Rádió; Știi TV; Székely TV; Udvarhelyi Híradó; Új Magyar Szó; Unirea de Alba; Vásárhelyi Hírlap; Vasárnap; Zi de zi; Ziarul de Mureș; Ziarul Văii Jiului.

▶ Röviden

Liliom a Figurában

A Ruzsnyák Gábor által rendezett, Molnár Ferenc: *Liliom* című előadását játsza a sepsiszentgyörgyi M-Stúdió a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színházban ma este.

Kiállítás Herta Müllerről

Először nyílt kiállítás Herta Müller életéről. A müncheni tárlaton jegyzetek, dokumentumok és fotók mellett a román titkosszolgálatnak a Nobel-díjas írónőről készített aktáit is bemutatják, írja az *MTI*. A romániai születésű német író a kiállítás megnyitóján kijelentette, nagyon örül annak, hogy a tárlat nemcsak róla, hanem az adott időszak politikai környezetéről is szól.

Müller Péter visszatér

Sokak kérésére ismét Erdélybe látogat Müller Péter. Május 5-én Marosvásárhelyen a Kultúrpalota nagytermében ezúttal a gondolataink és érzéseink teremtő hatalmáról kíván mesélni a legolvasottabb kortárs magyar író, arról, hogy mit tehetünk önmagunkért, hogyan vehetjük kezünkbe sorsunk irányítását, és mi az, ami már nem rajtunk múlik.

Talamba szólt Csíkban

A Talamba Ütőegyüttes *Gödöllő Kaleidoszkóp* című hangversenyét hallhatták tegnap este a csíkszeredai zenekedvelők. Ma a *60 perc alatt a föld körül* című ifjúsági hangszerbemutatójukra várnak felnőtteket és gyerekeket egyaránt a Szakszervezetek Művelődési Házába. A dél szláv eredetű hangszeréről, a cserépdobról elnevezett együttes célja ütőhangszerek segítségével megismertetni és megszerettetni a komoly- és könnyűzenét az emberek széles közönségével.

Véget ért a találkozó

Díjkiosztóval ért véget a marosvásárhelyi Művészeti Egyetem által szervezett II. Stúdió Fesztivál, a romániai színi egyetemek találkozója vasárnap. A fesztiválon hét romániai egyetem mesteris és végzős színészosztálya mutatta be egy-egy vizsgamunkáját, a négy nap alatt összesen tizenegy előadást. A rendezvény a szakmai ismerkedésről, tapasztalatcseréről is szól

Háy János Kolozsváron

Háy János író, költővel találkozhatnak csütörtökön, április 29-én délelőtt azok, akik a Kolozsvári Állami Magyar Színházba látogatnak. A kortárs magyar drámaírás egyik legfontosabb képviselőjével Karácsonyi Zsolt költő, műfordító, színház- és irodalomkritikus beszélget a színház stúdiótermének előterében.

„Van igény az alternatívra”

Interjú Visky Andrej rendezővel a kolozsvári Ecsetgyár Kis Terméről

Ismered a Tejutat? címmel Karl Wittlinger darabja nyomán készült bemutatóval mutatkozott be a Váróterem Projekt a kolozsvári Ecsetgyár Kis Termében. A legközelebb csütörtökön látható produkcióról, az újszerű és újítást célzó projektről, valamint a Kis Terem tevékenységéről Visky Andrejt, a darab egyik rendezőjét kérdeztük.

Baló Levente

▶ Mit takar a Váróterem Projekt elnevezés?

– Tulajdonképpen egy alternatív társulatról van szó, aminek elnevezése megtévesztő lehet. Nem csupán egy projektről van szó, megteremtettünk egy intézményes hátteret is, egy egyesületet, amelyen keresztül aztán pályázni is tudunk. A Társulatot hárman alapítottuk, akik a színi főiskolán voltunk évfolyamtársak, de azóta már gyarapodott a tagok száma és remélhetőleg még fog.

▶ Milyen elgondolással hozták létre a társulatot?

– Azzal az elgondolással alapítottuk a társulatot, hogy tudjunk adni az embereknek valami újat, valami olyant, amit a kőszínházakban nem láthatnak. Mivel egyikünknek sincs szerződése más színházzal, ezen dolgozhatunk teljes erőbedobással.

▶ Van igény színházi vonalon az újításra?

– Az alternatív színház műfaja Magyarországon és attól nyugatabbra kiválóan működik, itt Erdélyben ennek nincs hagyománya. De most, úgy érezzük, nagy igény van erre, és mindenféle művészeti kezdeményezés folyik most

Kolozsváron is, erre jó példa éppen az Ecsetgyár.

▶ Hogy kerültek kapcsolatba a Kis teremmel?

– A „Sala Mică”, ahogy mindenki ismeri, egy ugyancsak új magánstúdió, amely színházi előadásokat készít és fogad be. Mihaela Panaité alapította és vezeti a stúdiót, ahol jelenleg is játsszák Ionesco: *Ketten félbeszélnek* (*Delir în doi*) című darabját.

Tehát ők is egy hozzánk hasonlóan új utakat kereső színház művelnek. Amikor Mihaela látta, még a kezdeti állapotában, az előadásunkat, akkor azt mondta, hogy szeretné, ha ezt a Kis Teremben játszanánk. Meg is állapodtunk egy partneri viszonyban, szerződést kötöttünk.

▶ Milyen volt az Ismered a Tejutat? fogadtatása?

– A mi szempontunkból mindenképpen egy sikeres bemutató volt, telházal játszottunk, ez jelen esetben nyolcvanhét férőhelyet jelent, de sokan várják már a következő előadásokat, mert nem tudtak bejutni a bemutatóra. A kolozsvári közönségen érezni lehetett egyfajta meglepődöttséget, hogy valami olyasmit látnak, amit nem tudnak hová tenni. De nyitottságot tapasztaltunk, előadás után rengetegen visszamaradtak, és aztán spontán beszélgetések alakultak ki a produkció munkatársaival.

▶ Melyek a további tervek az Ecsetgyárban?

– Elkezdődött a következő produkció előkészítése, ez év őszére tervezzük a bemutatót. Ez az előadás, még nincs címe, a diákok és a város életéből ihletődött, improvizációkon, helyzetgyakorlatokon alapulna, tehát nincs alapérett egy kész drámai szöveg. Interjúkat készítenénk diákokkal, az ők élettörténetüket szeretnénk továbbvinni, feldolgozni egy multimédiás közegeben.

Csökkent idén a könyvkereslet

Kánya Gyöngyvér, Budapest

▶ Két standdal és számos újdonsággal képviselték magukat az erdélyi magyar kiadók a XVII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon. A magyarországi és a határon túli magyar kiadók szerint az idei nehéz év lesz, de mint mondták, népszerűsítésük végett kihagyhatatlan ez a három és fél napos, hatvanezer látogatót vonzó rendezvény.

Könyvkiállítás számokban

Több mint ötvenezer kötet, köztük kétszázötven újdonság, huszonöt ország félezer kiállítója, valamint több

mint 370 irodalmi és szakmai program várta a hétvégén a budai Millenáris Parkba kilátogató könyvbarátokat. A díszvendég író, a világhírű Amos Oz nagy figyelem, érdeklődés és szeretet övezte, először fordult elő, hogy a Budapesti Nagydíjas új könyvét az első két nap alatt szétkapkodták.

Fontos az erdélyi részvétel

A magyarországi és határon túli magyar irodalom több mint négyszáz alkotója vett részt a Fesztivál rendezvényein, dedikáltak műveiket, találkoztak olvasóikkal. A Romániai Magyar Könyves Céh standja a kolozsvári

Koinónia, Kriterion, Polis és Korunk – Komp-Press, a csíkszeredai Pro-Print és Bookart, az aradi Irodalmi Jelen és a marosvásárhelyi Mentor kiadóknak biztosított bemutatói lehetőséget, míg a csíkszeredai Pallas-Akadémia Könyvkiadó kínálata külön standot kapott.

A jelenlévők egyetértettek abban, hogy bár az erdélyi magyar könyvkiadó piac súlyos nehézségekkel küzd, a fesztiválon évről évre fontos a részvétel, hisz kiváló lehetőséget biztosít a népszerűsítésére. „A bemutatkozás a cél, nem pedig a bevétel szerzés, az eladás” – fogalmazták meg közösen. „Már harmadik alkalommal hívtak

meg a fesztiválra, mindig szívesen jövök” – mesélte az ÚMSZ-nek Gabriela Adameşteanu író, akinek *Az elveszett délelőtt* című regénye éppen a fesztiválra időzítve jelent meg magyarul, egy éves késéssel. „Már beletörtém, hogy regényem lefordíthatatlan, amikor 2005-ben megjelent a francia kiadás, és rájöttem, hogy nincsenek lefordíthatatlan könyvek, csak találkozniuk kell a fordítójukkal. Nagyon vártam a magyar kiadásra, de a közelmúlt sebei, a gerjesztett politikai manipulációk, majd a fordító halála nem sok jóval kecsegtettek. De végre itt van” – mondta mosolyogva a szerző.

Jó volt a román szereplés

„Az *elveszett délelőtt* hivatalos bemutatója pénteken Pécsen volt, és mondhatom, hogy nagyon jól sikerült. Igazán értő közönség gyűlt össze, így egészen hosszan elhúzódott a beszélgetés” – tudtuk meg Bríndusa Armanca-tól, a budapesti Román Kulturális Intézet igazgatójától, aki nagyon elégedett volt az idei román szerepléssel és fogadtatással.

Már a vasárnap esti zárás előtt bizonyossá vált, hogy a látogatók száma idén is elérte a hatvanezeret, pedig 1996 óta tavaly fordult elő először, hogy a könyvvásárlásra fordított összeg csökkent Magyarországon. ◀

(Vara)dinum-dánom

Totka László

▶ Könyvbemutató, hangversenyek, kiállítások, majd a hagyományörző mesterek találkozója várta az érdeklődőket a Festum Varadinum első napjain. A szervezők találatosságának köszönhetően Nagyvárad városünnepe ma is változatos programokkal várja a látogatókat: aki reggel kilenckor már kivenni a részét a jóból, az indíthat az iskolanappal, amit *A lovagkirály udvarában: kultúrák találkozása a Szent László Római Katolikus Gimnáziumban* címmel hirdettek, délután a Regionális Simonyi Napok kezdődnek a Vártemplomban, de történelmi kiállításra is számítani lehet a várbán Bocskai oklevelek a Hajdú-Bihar Megyei Levéltárban címmel. *Nagyvárad magyar polgármesterei* címmel vetítéssel egybekötött előadást tartanak a polgármesteri hivatal dísztermében, 17 órától pedig *Az elfelejtett Holnaposok* – Miklós Jutka és Balázs Béla kultúrtörténeti műsorral emlékeznek a Tibor Ernő Galériában. Ugyancsak ma este mutatják be a Varadinum Emlékkönyvet a Nagyvárad Filharmónia Enescu-Bartók termében, melyet *A reneszánsztól a Beatles-ig* címmel koncert követ ugyanott. A Festum Varadinum rendezvénysorozat részletes programja a www.vka.ro címen olvasható. ◀

A látogatók száma idén is elérte a hatvanezeret, de csökkent a vásárlásra fordított összeg

A szerző felvétele

Kikerülhetetlen a politika

Beszélgetés Márton Árpáddal, a médiaszakbizottság RMDSZ-es tagjával

Farkas István

► **Tagja volt annak az RMDSZ-bizottságnak, amely a demokrata-liberálisokkal egyeztetett a két közszolgálati adó működéséről szóló új törvényekről. Milyen új alapelvekben sikerült megegyezniük a koalíciós partnerrel?**

– Az egyeztetés egyetlen kérdés körében történt, a vezetőtanács és az igazgatótanács kinevezése. Mi természetesen másképp látjuk a törvényt, nem értünk egyet a módosítás szükségességével, de úgy vélem, sikerült egy elfogadható álláspontot kialakítanunk. Arról van szó, hogy az új törvény értelmében a vezetőtanács (elnök és tanács

tagok) elvi döntéseket hoz, versenyvizsgáztatja a végrehajtó testületet. Gyakorlatilag tehát úgy fog működni, mint a parlament. Az igazgatótanács, melynek élére versenyvizsgálással kerül az elnök-vezérigazgató, szakmai hozzáértést garantál. Mi úgy gondoljuk, hogy sokkal egyszerűbb ennél az út, melyet mindenütt követnek, Nagy Britanniától Magyarorszáig, a parlamenti képviseletnek megfelelő politikai egyensúlyt teremteni a közmédia vezetőségében. Az új törvény szerint a rádió és tévé vezetőtanácsába a civil társadalmi szerveződések delegálnak személyeket. Ez azonban nem feltétlenül garancia arra, hogy a nemzeti kisebbségeknek lesz-e képviselete, azonban sikerült megegyeznünk abban, hogy az RMDSZ és egy nemzeti kisebbség is delegálhasson.

► **Melyik civil szervezetek jelölhetnek és egy szervezet hány személyt jelölhet?**

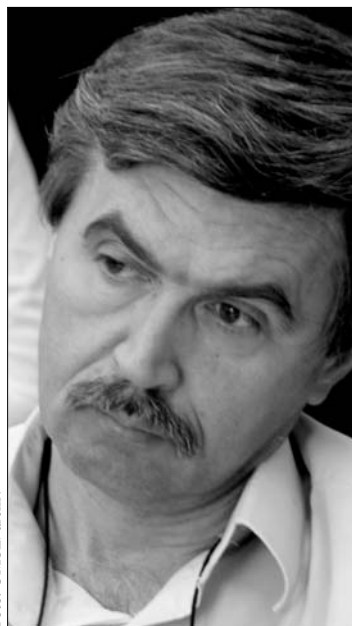
– A jelölést tevő szervezeteknek legkevesebb öt éve kell működniük, és emberjog, kultúra, oktatás, média stb. területén kell tevékenykedniük. Azt nem szabtuk meg, hogy leg több hány személyt jelölhetnek. Úgy fogalmazzunk, hogy egy-egy tagot és pótagot jelölnek. Tehát nincs engedő vagy maximális megfogalmazás, de ha engem kérdez, ha mondjuk 12 civil szervezet teszi le a jelölést, nem lesz olyan, hogy egynek hat tagja lesz a vezetőtanácsban. Amúgy ez így is, úgy is politikai döntés lesz.

► **Mi alapján dönti el a parlamenti szakbizottság, hogy a jelöltek közül kik kerülnek be az igazgatótanácsba?**

– A parlament meghallgatja, elemzi a jelölt civil szervezet belüli tevékenységét, majd a két ház együttes plénuma megszavazza, vagy nem. Viszont, hadd tegyük hozzá, hogy mint bármilyen ilyen döntés, ez is teremt egy adag szubjektivitást is. Az én értelmezésemben a depolitizálás nem jelent mást, mint politikai egyensúlyteremtést. A jelölések során tehát a burkolt politikai döntés gyanúja is felmerülhet. A kereskedelmi tévéadók vitáiból nagyon jól látszik, hogy semmi és senki sem független. Nagyon jól tudjuk, hogy ki kinek a szekerét tolja – ezt mi így látjuk, a partnerünk más-

képp, mégis belementünk, ugyanis kiharcoltunk egy garancialehetőséget arra, hogy mi is delegálhassunk.

► **Nem tartanak olyan bírálatoktól, hogy az RMDSZ-t „kivételezi” ez az eljárás? Vagyis a többi párt többet nem jelölhet tagokat, az RMDSZ igen?**

Fotó: ÜMSZ/Archív

– Természetesen várható lesz majd ilyen támadás. Ezt a kérdést én másképp látom, és remélem a romániai magyar média is. Nekem az a fontos, hogy annak a közmédiának a vezetőtanácsában, amibe mi is befizetjük az adót, legyen magyar képviselete is. Ha nagy elvi szempontok alapján döntenek, mi mindig kimaradunk, mert mások szebbek, okosabbak. Ezzel én nem tudok egyetérteni. A tör-

vény megfogalmazásában amúgy magyar nemzeti kisebbségről van szó, nem RMDSZ-ről. Azok a kisebbségek jelölhetnek, akiknek van parlamenti képviseletük.

► **Hogyan történik az új törvény szerint az elnök, illetve a vezérigazgató kinevezése?**

– Az elnök kinevezése úgy történne, hogy miután a parlament megválasztja a vezetőtanácsot, a testület félrevonul, és elnököt jelöl a tagjai közül, akit a két ház plénumának szintén meg kell szavaznia. Ha elutasítják, újabb elnökjelöltre dönt a vezetőtanács. A vezérigazgató kinevezése versenyvizsgálással történne, amit remélem, úgy is bonyolítanak majd le, ahogy egy versenyvizsgát kell. Erről a procedúráról amúgy a vezetőtanács dönt majd, tehát nem érdemes jóslatokba bocsátkozni.

► **A RMDSZ-ben milyen lesz a jelölési procedúra?**

– Az RMDSZ-en belül ez is ugyanúgy történik, mint bármelyik olyan testület esetében, ahová jelöltünk. Bárki javasolhat, a Szövetségi Állandó Tanács meghallgatja a jelölteket, majd dönt.

► **Korábban felmerült, hogy RMDSZ-es lesz a rádióelnök. Az új törvény alapján erre mekkora az esély?**

– A parlamentben politikai egyeztetések alapján történnek a kinevezések. Korai számomra az, hogy én most önmegelőlegezzem, milyen döntés fog születni.

Száz szó

Egészen meglepő felfedezést tett egy dél-franciaországi kisvárosban, Montpellier közelében élő háziasszony. Marie Agnelli, aki amúgy nyugdíjas tisztviselő egy kisebb üzletben vásárolt tojások egyikét feltörve meglepetten tapasztalta, hogy abból egy ékkövel díszített gyűrű hullott a kezébe, melyről a későbbi vizsgálat igazolta, hogy aranyból készült, s meglehetősen értékesnek mondható. Ugyan több tojásfarmnál is érdeklődtek, azóta sem sikerült kideríteni, hogy hol és hogyan került a tojásba a gyűrű, melybe egykor az „örökre szeretlek” szavakat vésték. Egylőre a biológusok számára is rejtély az eset, fogalmuk sincs, hogy a tárgy miként kerülhetett oda, ahonnan a legkevésbé sem számíthatunk a felbukkanására. A tyúkok pedig mélyen hallgatnak.

(szűcs el)

Röviden

Plagizált a Jurnalul național?

Plágiummal vádolja a Jurnalul național című országos napilapot Emilia Șercan újságíró, aki azt állítja, hogy a lap plagizálta február 22-én publikált ankétját, melyet az oknyomozó blogjára írt, Oprea, üzletek a Cocof testvérekkel – az új miniszterek régi és új üzletei címmel. „A Jurnalul național Oprea, a személyes érdekek védelmének minisztere” címmel részben plagizálta az ankétomat, azzal indítva a lapot, betűhíven átvéve a szövegrészletet, melyben még az idézőjelek, zárójelek is az enyéme” – írja blogján az újságíró. A lap szerkesztősége azzal védekezik, hogy szerkesztés közben kivágták a szövegből annak forrását. A sértett ennek ellenére bíróságra készül vinni az ügyet.

Rekorddöntő online lapok

Minden eddigi rekordot meghaladó látogatottsági szintet értek el az amerikai újságok online kiadásai. Az újságok honlapjai az év első negyedévében havonta átlagosan 74,4 millió egyéni találatot kaptak – derül ki a Nielsen Online piackutató felméréséből. A közel kétezer sajtóterméket képviselő Amerikai Lapszövetség által közölt adatok szerint egyre népszerűbb a netes újságolvasás, és ezt a tényt arra alapozzák, hogy az előző év negyedik negyedében a webes kiadásokra havonta átlagosan 72 millió látogató volt kíváncsi. Az olvasók összesen 3,2 milliárd oldalt tekintettek meg az első negyedévben, azaz a lapok böngészésével 2,3 milliárd percet töltöttek el.

Szavazó

Nem félünk a hamutól

Az Új Magyar Szó internetes olvasói nem tartanak az európai légtérben keringő, izlandi vulkánból származó hamu egészségkárosító hatásától. A maszol.ro szavazógépen feltett legutóbbi kérdésünkre (Tart-e az európai légtérben keringő vulkáni hamu egészségkárosító hatásától?) válaszoló olvasóink többsége úgy véli, a légtérbe jutott vulkáni hamunak nem lesz egészségkárosító hatása. A kérdésre válaszolók csupán egyharmada adott hangot válaszaiban a szkepticizmusának.

E heti kérdésünk:

Egyetért az egykamaras rendszer bevezetésével?

1. Igen
2. Nem
3. Nem tudom

Apróhirdetés

Gyűjtő vásárolok Erdély területén bármilyen helységben régi magyar, román, latin, vagy más nyelvű könyveket, térképet, okiratokat, földgömböt, film és színházplakátokat, vagy más írásos emléket a múltból. Tel: 0745-700 486

Gorbacsov után Bushsal az Erő

A Putera című országos napilap gorbacsovos indítása után George W. Bush volt amerikai elnök ősszel egy romániai hírtévé „üzembehelyezésénél” asszisztál.

ÜMSZ

► Romániába érkezik szeptemberben George W. Bush, volt amerikai elnök, Colin Powell volt államtitkár és David Plouffe, Barack Obama kampányfőnökének társaságában, hogy részt vegyen a nemrégiben indított Putera (Az erő) című új országos lapot tulajdonló média-tröszt hírtévéjének az elindításánál – írja a paginamedia.ro-ra hivatkozva a Mediafax. Amint arról lapunkban beszámoltunk, a Putereát április 15-én Mihail Gorbacsov egykori szovjet elnök jelenlétében dobták piacra.

„Épp ma este (pénteken – szerk. megj.) beszéltem a volt amerikai elnök stábjával, akik megerősítették, hogy eljön Romániába” – nyilatkozta Adrian Thiess a paginamedia.ro-nak.

Fotó: Tófián Levente

Az orosz exelnököt ősszel amerikaiakra cseréli a Puterea-trösztje. Szeptemberben romániai hírtévé „avat” Bush

A hírtévé-projekt koordinátora a Mediafaxnak elmondta, az amerikai politikusok mellett Bob Woodward és Carl Bernstein újságírók, valamint José María Aznar López volt spanyol miniszterelnököt is meghívták az eseményre. Woodward jelenleg a The Washington Post, Bernstein pedig a Vanity Fair kolumnistája, 1972-ben azonban a The Washington Post oknyomozó újságíróiként a Watergate-botrány kirobbantásában segédkeztek. A spanyol exminiszterelnök jelenleg a

News Corporation médiakonglomerátum igazgatótanácsának tagja.

A tévét – melynek ötlete Thiess elmondása szerint már a Puterea indulása előtt megszületett – ugyanúgy titok övezi, mint a lapstartot. Nem ismert például, a befektető személye, ahogy az sem, hogy mi lesz a neve. „Az induló tévé bársonyszékébe Románia jelenlegi, jelentősebb hírtévéinek vezetői közül kerül valaki” – fogalmazott sejtelmesen a projekt irányítója, aki elmondta, egy hiteles, bár-

minemű politikai nyomástól mentes tévét szeretnének létrehozni, melyhez a híresztelésekkel ellentétben semmi köze nincs Sorin Ovidiu Vantu médiamágnásnak. „Két évnnyi működéshez szükséges pénz már jelen pillanatban a rendelkezésünkre áll, ami kényelmes anyagi helyzetet biztosít ahhoz, hogy megbizonyítsuk, hiteles médium vagyunk” – bizakodott a Mediafaxnak Thiess, aki elmondta, hogy egy országos rádióadó kiépítése is a finanszírozó tervei között szerepel. ◀

SZERDA
2010. április 28.

A nap filmjei

PRO TV, 20.30
Rajtaütés

Marcus Ray üzletembernek a fülébe jut, hogy az orosz mafia mikroméretű bombákat akar a feketepiacra dobni. Közben az egyik farmergyártó cég igazgatója, Karen Leigh azzal gyanúsítja meg Rayt és társát, hogy hamisítják a farmereket. Az ellenfelekből szövetségesek válnak, amikor kiderül, hogy az oroszok a mikrobombákat a becsempészett, hamis farmerekbe tették. Innentől a feje tetejére áll minden.

DUNA Televízió, 21.00
Goodbye Bafana

Gregory Dél-Afrikában nő fel, egy fekete kislány, Bafana a legjobb barátja és tőle tanulja meg a helyi bennszülöttek nyelvét. A barátságot a felnőtt férfi mélyen eltemeti, hiszen mereven hiszi a fehérek felsőbbrendűségét. 1968-ban családjával Robben szigetére érkezik, ahol fogva tartják a fekete bőrű politikai elítélteket, köztük Nelson Mandelát is, akit idővel Gregory gondjaira bízna.

RTL Klub, 22.20
Baromi őrjárat

A kanadai határnál fekvő kisváros lökött önkéntes rendőrei ártatlan motorosokat zaklatnak, füvet szívnak és rendkívül unatkoznak. Amikor felmerül, hogy hamarosan nem tartanak majd igényt a szolgálataikra, hirtelen megtámaszkodnak és mindent elkövetnek, hogy hasznosnak tűnjenek. De nehéz hasznosnak tűnni ott, ahol évek óta egyetlen bűncselekmény sem történt. Aztán szerencsére felbukkan egy hulla.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 12.57 Harangszöveg 13.00 Déli krónika 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tebenned bíztunk 15.05 Arcvonások 16.05 Közelről 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.00 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Közbeszéd - közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.15 Miben segíthetünk? 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Délutáni váltás, Kertészrovat 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Gazdasági magazin, Összhang 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló, Meditáció: unitárius egyházi műsor 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Interaktív szolgáltató műsor meghívottal. 17.00 Nap-óra 17.30 Jazzmagazin 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Térkép - Reggel
9.40 A Gyalog-tenger szigetei
10.30 Újrakezdés (olasz tévéfilm sor.)
11.30 Család-barát - Szolgáltató magazin
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.10 Kikötő - Kulturális hírek
15.20 Négyszemközt a történelemmel
15.50 Tér-Hatás
16.20 Miért éppen Magyarország?
17.15 Csodafa
18.00 Zorro (amerikai kalandfilm-sor.)
18.30 Térkép - Integrációs magazin
19.00 Híradó, Sport
19.35 Mese
20.00 Újrakezdés (olasz tévéfilm sor.)
21.00 Goodbye Bafana (belga-dél-af.-angol film-dráma, 2007)
22.55 Híradó, Sport
23.10 Közbeszéd - Aktuális háttér-műsor
23.35 Váltó - Gazdasági Híradó
23.50 Shaolin a szélben (kínai balettfilm)
1.45 Kikötő - Friss (ism.)
1.55 Vers

TVR 1

7.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
7.30 Az első órában
8.00 Ébresztő
9.00 Hírek
9.15 Ébresztő
10.10 Szerelmes Don Juan (filmsor.)
11.15 Folklor-kincsek
12.25 Az élet és a pénz
12.45 Titkok a palotában (koreai filmsorozat)
14.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
14.45 Egyszerűen izletes
15.00 Teleshopping
15.30 Ők is embertársaink
16.00 Együttélések
17.00 Kontra-generáció
17.55 Én, te, mi
18.25 Titkok a palotában (koreai filmsorozat)
19.40 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 UEFA Champions League
21.40 Labdarúgás: FC Barcelona - Internazionale Milano
23.50 UEFA Champions League
0.10 Hírek, sport, időjárás
0.25 Dupla dinamit (amerikai akciófilm, 1991)
2.15 Kontra-generáció (ism.)

VIASAT 3

10.55 Smallville 11.50 Szívek szállodája 12.50 A nagy házalakítás 13.50 A pokol konyhája 14.45 Nyomtalanul (sorozat)
15.40 Nyomtalanul (sorozat)
16.30 CSI: A helyszínelők 17.25 Ki ez a lány (amerikai vígj. sorozat)
18.15 A pokol konyhája 19.10 A nagy házalakítás 20.05 Ki ez a lány (amerikai vígj. sorozat) 21.30 CSI: A helyszínelők 22.20 Nyomtalanul (amerikai krimisor.)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.50 Ma Reggel
10.55 Nappali
13.01 Híradó délben
13.15 Időjárás-jelentés, Sporthírek
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar filmsor.)
14.35 Hrvatska kronika - Horvát nyelvű nemzetiségi magazin
15.05 Ecranul nostru - Román nyelvű nemzetiségi magazin
15.35 Ez történt Ma reggel (ism.)
17.25 Körzeti híradó
17.35 Hírek
18.45 A vadon bűvöletében (angol sorozat)
19.35 McLeod lányai (ausztrál kalandfilm-sorozat)
20.20 Megállítjuk 1 millióért
20.30 Híradó este
20.50 Sporthírek
20.55 Időjárás-jelentés
21.00 Yorkshire-i szívügyek (angol dráma sorozat)
22.00 Az Este - Szerda
22.30 Képtelen történet (magyar dokumentumfilm)
23.25 René Magritte
24.40 Memento
0.50 Teadélután

TVR 2

7.00 Szépségközpont (filmsor., ism.)
8.10 A fekete oroszán (német film-dráma, 2008, ism.)
10.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
10.15 Berlin, Berlin (filmsor.)
10.45 Találkozunk
12.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
12.45 Folklor-kincsek
13.45 Teleshopping
14.30 IT Zon@
15.00 Együtt Európába
16.00 Szépségközpont (filmsor.)
17.00 Ász (amerikai film-dráma, 2003, 6. rész)
18.00 Euronews
18.15 Berlin, Berlin (sor.)
18.45 Csodák (olasz sor.)
19.15 Az idő rabjai (kanadai kalandfilm, 2003)
21.00 Bazár (ism.)
21.30 Az én költségvetésem
22.00 Hírek, sport
23.10 A bár (amerikai film-dráma, 1999)
1.00 Mosoly... négy kéreken (ism.)
1.25 Merénylet IV. Henrik ellen (francia film-dráma, 2008, ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 9.00 Hírek 10.00 Sport.ro Hírek 11.10 Információk 12.10 Külön kiadás 13.10 Skandenberg Világ bajnokság 2010 14.10 Tenisz: Roma 17.00 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek 20.00 Sport.ro Hírek 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling WWE Superstars 23.00 Box-Buster: 24/7 Mayweather - Mosley 23.30 Box-Buster: Manny Pacquiao - Miguel Cotto

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Roma Magazin
10.25 Domovina
10.50 Sorstársak
11.15 Századfordító magyarak
12.30 Ájtáró
13.01 Híróra
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Kerekék és lépések 15.30 1100 év Európa közepén
16.20 Magyar válogatott 17.20 Egy lépés előre (sor.)
18.05 Egy fogás, egy hely 18.40 Ez történt Ma reggel
20.20 Innovációs percek
20.30 A kis királylány (rajzf. sor.)
21.00 Híradó este
21.20 Sporthírek
21.24 Időjárás-jelentés
21.25 A Fagyos folyó lovasa (filmsor.)
22.15 Marilyn - az utolsó fellépés
23.10 Záróra
0.00 McLeod lányai (kalandfilm-sor.)
0.45 26 nap Dosztojevskij életéből (orosz film)
2.05 Dublini doktorok (sor.)
3.00 Szemünk fénye a gyermek
3.20 Századfordító magyarak

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, Sport
9.55 Könyvbemutató
10.00 Az én gyermekem (amerikai dráma, 1985, ism.)
11.00 Apropos tv (ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsorozat, ism.)
13.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés
14.00 A kincses sziget kalózái (amerikai kalandfilm, 2006)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsor.)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Rajtaütés (hongkongi-amerikai akciófilm, 1998)
22.15 State és Románia (román vígjátéksorozat)
23.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
0.00 CSI New York (am. sor.)
1.00 Rajtaütés (hongkongi-amerikai akciófilm, 1998, ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Reggeli - Ébresztőshow
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.10 06-91-33-55-33 Hívjon! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.15 Bűbajos büszkeség (amerikai rom. vígjáték)
17.20 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói tévéfilm sor., 2004)
18.20 Mónika - A kibeszélőshow (show-műsor)
19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás
20.05 Vacsoracsata - Gasztroréalitá
21.05 Fókusz - Köszölgái magazin
21.40 Barátok közt (magyar tévéfilm sorozat, 1998)
Közben: RTL-hírek
22.20 Baromi őrjárat (amerikai vígjáték, 2001)
Utána: RTL-hírek
0.20 Utánam a lavina (am. vígjáték, 2005)
1.50 Reflektor - Sztár-magazin
2.10 A Mick Jagger-projekt

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Jó reggelt Razvanal és Danival
10.00 Sajtószemle Mircea Badeaveal
11.00 Egy rém rendes család (amerikai sor.)
12.00 Miami Vice (amerikai sorozat)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés - Dana Frigescu
14.00 Bűn és bűnhődés (magyar-amerikai film-dráma, 1998, ism.)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés Alina Petrescuval
20.30 Kikezdesz a szókéssel? - versenyműsor
22.00 Csillagháló - Dan Negru műsora
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)
23.45 Dan Capatos szórakoztató műsora

TV2

7.00 Két Testőr
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Televíz
11.35 Teleshop
12.40 Boldogtalan boldogság (német rom. kalandfilm)
14.25 Kvízio - Telefonos játék
15.55 Lassie (am.-kanadai filmsor.)
16.25 Capri - Az álmok szigete (olasz filmsor.)
17.25 Bűbajos boszorkák (amerikai filmsor.)
18.25 Joshi Bharat (talk show)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Áll az alku - A játék-show
Utána: Skandinávított sorsolás
21.15 Aktív
21.50 Jóban Rosszban (magyar filmsor.)
22.25 Doktor House (am. filmsor.)
23.30 Született feleségek (am. vígjáték sor.)
0.30 Szellemelekkel suttó (amerikai filmsorozat)
1.30 Tények Este
2.00 EZO.TV
2.50 Kitért a vakáció! (spanyol vígjáték)

PRIMA TV

7.00 Supernanny (reality show)
8.20 Sport Florentinával - sportműsor
8.30 Teleshopping
9.00 Galileo - szórakoztató műsor (ism.)
9.30 Viceversa (reality show)
10.30 Addams Family 2. (amerikai vígjáték, 1993, ism.)
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Született feleségek (amerikai filmsorozat)
15.15 A cseresznye a tortán (reality show)
16.15 Galileo - szórakoztató műsor
17.00 Lököttek (vígjátéksorozat)
18.00 Hírek, Időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Kötelkedők krónikája - Serban Huidu, Mihai Găinusa szórakoztató műsora
22.15 Lököttek (vígjátéksorozat)
23.15 NCIS (amerikai filmsorozat)
1.00 Szex a köbön
3.00 Kötelkedők krónikája - szórakoztató műsor (ism.)

KANAL D

7.00 A szív dala (sorozat)
8.00 Anyaszeret (sorozat)
10.00 Menyet anyának
12.30 Hírek 13.15 Legyél az enyém (reality show)
14.45 Egy újabb sors
16.00 Terefer Bahmuval (show)
18.30 Hírek 19.15 Menyet anyának (reality show)
20.30 Ég veled, de szeretlek! (reality show)
22.00 Bűnös szándék (amerikai krimi, 1997)
0.00 Szerelmi fészkek (koprod. thriller, 1996)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
Vitaműsor újságírókkal
8.00 Híradó
Friss napi információk
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Sziluett (ism.)
11.05 Panaszkönyv (ism.)
11.30 Riasztás (ism.)
12.00 Vonalban (ism.)
Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzártá (ism.)
15.05 Különkiadás (ism.)
17.05 Ősök tere
17.30 Paletta
18.00 Híradó - Friss napi információk
18.30 Iskolapélda
19.05 Vonalban
Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
Friss napi információk
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
23.05 Negyedik (ism.)
23.30 BBC Click
A BBC informatikai magazinja
0.05 BBC World Híradó
0.30 Iskolapélda (ism.)

DISCOVERY

7.00 Amerikai hotrodok
8.00 Végzetes másodpercek
9.00 Hogyan készült?
10.00 Piszkos munkák
11.00 Amcsi motorok - DE-CA motor
12.00 Trükkös tesók - Föld alatti terejáró
13.00 Hogyan csinálják?
14.00 Túlélés törvényei - Válogatott kalandok 2
15.00 Ötödik sebesség
16.00 Hogyan készült? - Szőrfezska, matrica, szvendicskeksz
17.00 Állítólág... - Gőzgyű
18.00 Amcsi motorok
19.00 A kolónia - A hit próbája
20.00 Túlélés törvényei - Texas
21.00 Hogyan készült?
22.00 Végzetes másodpercek
22.30 A túlélés törvényei - Alabama
23.30 Halálos fogás - Itt a vége
0.30 Katasztrófa: ahogy én láttam
1.30 Futballhuligánok - Oroszország

HALLMARK

10.00 Foyle háborúja (angol tévéfilm sorozat)
12.00 Amy-nek itélve (amerikai filmsorozat)
13.00 Órangyal (amerikai tévéfilm sorozat)
14.00 Trükkös hekus (akciófilm-sorozat)
15.00 Foyle háborúja (angol tévéfilm sorozat)
17.00 Dalolj a gyilkosról! (krimi)
19.00 A Partiórség 20.00 Nash Bridges - Trükkös hekus
21.00 Esküdt ellenségek: Bűnös szándék
22.00 A férjem védelmében

Április 27., kedd

Az év 18. hete és 117. napja, hátravan 248 nap

Ma **Mariann** és **Zita** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Mariann női név, származhat a Mária névhez közelálló Mariam vagy a középkori angol és francia Marion nevekől. A Zita a német Felicitász becézett formája, jelentése: hajadon. Holnap **Valéria** napja lesz.

Évforduló

- 1791-ben született Samuel Morse amerikai festőművész, illetve a morze-ábécé és a morze-távíró feltalálója.
- 1866-ban született Szamosy László magyar festőművész.
- 1992-ben Szerbia és Montenegró megalakítják az új Jugoszláv Szövetségi Köztársaságot.
- A Halott és Megrokkant Dolgozók Nemzetközi Emléknapja.

Vicc

Egy autó veszettül cikázik

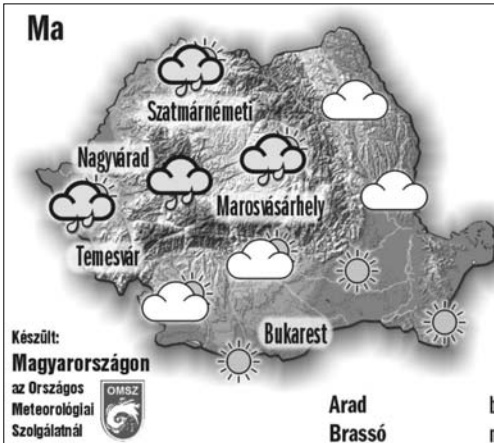
az úton. A rendőr nagy nehezen megállítja. Kiszáll belőle egy szőke nő.
– Mit művel maga, hogy lehet így vezetni?
– Nem tehetek róla. Hirtelen elém ugrott egy fenyőfa, kikerültem balról, erre jobbról is odatermett egy, azt is ki kellett kerülnöm.
– Asszonyom, szerintem inkább vegye le azt az illatosítót.

Recept

Sajtós póréhgymaleves

Hozzávalók: 2 db póréhgyma, tárkony, só, bors, 1 nagy pohár tejföl, 2-3 tomlós sajtkrém, reszelt sajt, piritott zsemlekocka, vaj

Elkészítése: A hagymát feldarabolva, kevés vajon megpároljuk. Ezután vízzel felöntjük, fűszerezük és 20 percig főzzük. A tejfőben elkeverjük a sajtkrémet majd a levesbe öntjük. Reszelt sajtal és piritott zsemlekockával megszórva tálaljuk. Jó étvágyat!

A következő napok időjárása

Szerda	15°C	18°C	Bukarest
Csütörtök	16°C	19°C	Bukarest

Jelleg

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	borongós idő várható	19°C	9°C
Brassó	napsütés felhőkkel	16°C	2°C
Bukarest	sok napsütés, kevés felhő	18°C	4°C
Csikszereda	napsütés felhőkkel	16°C	3°C
Kolozsvár	borongós, esős idő	17°C	6°C
Marosvásárhely	záporok várhatók	17°C	9°C
Nagyvárád	borongós, esős idő	19°C	11°C
Szatmárnémeti	esőre, záporokra számíthatunk	18°C	9°C
Temesvár	borongós idő várható	19°C	7°C

Gondolatjel

Visky István rovata

Ahol csak lehet, tégy jót, közben gondoldj arra, hogy aki szívében és cselekedeteiben jó, az nem szenved. A jószág számára ismeretlen a szenvedés. Nem mintha jó embereket nem érhetné baj, megalázás vagy fájdalom, de számukra a szenvedés csak egy körülmény, nem pedig életük meghatározó része. A szívében gonoszt melengető ember számára a szenvedés a legnagyobb csapás. Azért, mert a gonosz ember mindig elégedetlen, a szenvedés pedig minden elégedetlenségének kiteljesedése. A gonosz ember okozni szereti a szenvedést, de elhordozni nem, mert nincs hozzá lelkiereje. A gonosz összeomlik, mert belül üres és tartalmatlan. Aki jót cselekszik, az megtölti lelkét tartalommal, és ott már nem lesz helye a szenvedésnek.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Egy új ismerőssel sokáig elbeszélget. Feladatait lelkesen végzi, így hamar végére jut a munkának. Utána jöhet a felhőtlen szórakozás, kikapcsolódás.

BIKA (V. 21.–V. 20.)

Folyamatosan megy a munka, amit rendkívül élvez. Sok új emberrel veszi fel a kapcsolatot, ami szórakoztatja. Izgalmas, örömteli találkozásban lesz része.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Kerülje a megerőltető munkát, tartsa szem előtt egészségét. Vonzónak talál egy pénzügyi befektetést, amiről nyugodt bölcsességgel és jól dönt.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Április, a bolondos megtréfálja a rák jegyűt. Már azt hitte, hogy egy fontos anyagi ügyben diadalt arat. Most sajnos lehet, hogy valami kedvezőtlenül változik.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Vágyálmokat kergettek, és most csalódás érheti. Vállalkozásba kezdeni sohasem volt kockázatoktól mentes ténykedés. Érdemes volna kikérni idősebb családtagjainak a tanácsait.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Nyitott és tudatos. Nem tudja tovább magában tartani a véleményét. Régóta formálódó nézeteit

most rázúdítja a környezetére.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Vége itt a nagy fordulat, amit már régen várt. Alig győz lépést tartani az eseményekkel. Ha jól használja ki a lehetőségeket, később még hasznára lehetnek.

SKORPIO (X. 23.–XI. 22.)

Felhőtlen boldogságot nem igényel a csillagok. Felkavaró lehet egy elkeseredett kinyilvánítás. Erre még rátesznek egy lapátal a változó körülmények.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Új kapcsolatai szerencsésnek mondhatók. A munkában, sőt a szerelemben is jól érvényesül. Az újrakezdés azonban aggodalmakat ébreszthet.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Úgy éri, hogy egyre gyorsabban folyik el a pénze. Ne aggódjon, bátran vegye meg azt a szép holmit, ami amyira tetszik Önnek.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Egy olyan illető léphet életébe, aki hiú, és nem teljesen őszinte. Vigyázzon magára, egyébként sem tartja álmai partnerének ezt az egyént.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Igyekezzen diplomatikusan megoldani a nehezebb helyzeteket. Ne kritizáljon másokat, különösen, aki közel áll Önhöz. Este kapcsolódjon ki egy vidám társasággal.

***	CSILLAGASZATI TÁVCSÓ	KRÉMES RESZ!	HAJIT, DOB	ÁRUBA BOCSÁT	EGY PAD!	***	KÍNAI TEHERHORDÓ	TOKAJI MÉRTEK	AZ EGYIK FOLYONK SZÉLE
HIBÁZIK						KATONAI (RÖV.) KELLEMS BODULAT			
A MAGASBA LENDIT					ÉRDEKTELEN FERFI RÉGÉS ÓRÓME				
LITER		KÉRDÉS VAN ILYEN FÖLDÖN LAPULO			...-SEC JOGTALAN TETTEL GYANUSIT				
BOSSZUS SZÓCSKA								FÉLIG AZI! ÖREGIT	
PÉLDÁULA HCL				HUSZÁR ALATT VAN EGY-NEHÁNY			KOVA-DARAB! EZER GRAMM		
FESTŐI ALKOTÁS									
TISZTJELÖLT							NEMET NŐI NÉV TOVA, MESSZE		
NEHEZFÉM					TÉVESEN JEGYZETEL IDEGI!				
SOKNYELVŰ EMBER									

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Háttér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsa, Szakács Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0788-822442 (Csikszereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márta – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Gazdasági igazgató:
Chirode Linda

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségnek, pénztalvánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MEDIAPARTNEREK

r · a · d · i · o
Radio 88 FM

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 FM
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88.3 98.102.106.108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Döntetlen a CFR javára

Döntetlennel és rendbontással zárult a Steaua–Temesvár-mérkőzés az élvonalbeli labdarúgó-bajnokságban. A 3-3-as végeredmény a listavezető Kolozsvári CFR-nek kedvez.

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► Egyedül a listavezető Kolozsvári CFR örült a Steaua–Temesvári FC-mérkőzés végeredményének vasárnap este, mivel a bukaresti összecsapás 3-3-as döntetlennel zárult. „A Kolozsvár bajnok lesz” – jelentette ki Mihai Stoichiță, a Steaua edzője és Cosmin Contra, a Béga-partiak középpályása is az élvonalbeli labdarúgó-bajnokság 29. fordulójában rendezett rangadó után. A találkozón Golanski révén a házigazdák megszerezték a vezetést a 33. percben, de Cociș a szünet után kiegyenlítette az állást. A hajrában aztán a Steaua görög gólfelelőse, Kapetanios volt eredményes, amelyre Contra tizenegyesből lőtt gólja volt a válasz. A ráadáspercek újabb két gólt hoztak: előbb Contra duplázott, majd az ékké avaszt Jeleu egyenlített a Steauának.

A pályán látottakat azonban elhomályosította a szurkolók és a rendfenntartók közötti „háború”. A csendőrök ki is űrtették a stadion egy részét, miután a drukkerek székekkel dobálták meg őket. A randalírozás utána is folytatódott, a felháborodott szurkolók egy csoportja a Steaua tulajdonos George

Becali „fejét” követelte. Ablakokat, kerítést, autótak törtek, a biztonságiak közül öten megsérültek. A rendőrség több személyt őrizetbe vett, a klubtól pedig megkapja a videofelvételeket, amelyek alapján azonosítani tudják a hulligánokat és eljárást indíthatnak ellenük.

A szurkolók viszont túlkapással vádolják a biztonsági cég embereit, szerintük azok provokálták ki a verekedést. A Steaua-szurkolók Független Egyesületé-

nek egyik tagja neve elhallgatását kérve nyilatkozott a Mediafaxnak. Szerinte előre megtervezett akció volt, ők nem akartak balhét. „A 70. percig semmi baj nem volt. Akkor odajöttek közel hozzánk és elkezdtek minket provokálni. Ott volt köztünk egy 80 éves öregember. Miután a biztonsági cég emberei erővel ránk törtek, látszott a férfin, hogy nincs jól. Megpróbáltunk egy kordont felállítani, hogy kivigyük a lelátóról, de a biztonságiak továbbra is fújták ránk a könnygázt. Kiabáltam nekik, hogy egy öreg ember van itt és nincs jól. Fehér volt a haja, jól látszott, hogy nem a B-középből való, de ők csak lökdösődtek. Egy adott pillanatban elestem, de a többieknek sikerült kimene-

kíteniük onnan” – mesélte a steauás drukker. A szimpatizánusok egyik vezetője is állítja, hogy a rendfenntartók csak súlyosbították a helyzetet. „Amikor már a dolgok lenyugodtak, ők még mindig használták a gázspray-t. Csak fokozták a feszültséget, és lásd, mi lett az eredménye. Nem normális eljárás, a lelátón voltak öregek, nők és gyermekek is” – magyarázta. A biztonsági cég illetékese viszont állítja: ők törvénytelenül jártak el.

A bajnokság 29. fordulójának tegnapi lapzártánk után, a Curtea de Argeș-i Internationál–Vaslui-mérkőzéssel ért véget, annak eredményétől függetlenül az összetett élén a Kolozsvári CFR (59 pont), az Urziceni (53) és a Steaua (53) állnak. ◀

Becsúsztak a steauások (piros-kékben) a Temesvár elleni meccsen, de a bajnoki címről lecsúsztak

Fotó: Agerpres

Elődöntős a Kolozsvár

Kosárlabda

ÚMSZ

► Fáradt csapatkapitánya, Juan Cooley pontjai nélkül sima 85-58 arányú vereséget szenvedett a Marosvásárhelyi férfi kosárlabdacsapata Kolozsváron, az elődöntőbe jutásért zajló párharc mindent eldöntő ötödik mérkőzésén, s így a Szamos-parti U-Mobitelco játszhat a folytatásban. „Miután otthon kétszer megverték minket, arra számítottam, hogy ez a mindent eldöntő meccs nehezebb lesz. De ez most a mi napunk volt” – mondta Kyndall Dykes, az U-Mobitelco kosarasa a vasárnap esti találkozóról, amelyen a vendégek csupán az első percekben tudták tartani a ritmust. A 8-7 arányú vendégvezetés után a kolozsváriak magukhoz ragadták az irányítást, s fokozatosan növelték előnyüket. Félórányi játék után már 63-41-re vezettek, az utolsó játékrészben pedig a vendégek szinte nem is tanúsítottak ellenállást. „A fiúk jó munkát végeztek, de még sok a dolgunk. A neheze csak most következik” – mondta Marcel Tenter, a Mobitelco edzője, aki legközelebb a Temesvár elleni elődöntő-sorozatban irányítja a fiúkat. A másik ágon a címvédő Ploiești küzd a Medgyessel. ◀

Letaszították a Romát a trónról

Labdarúgás

Turós-Jakab László

► A címvédő Internazionale örült a legjobban a vasárnap esti bajnoki találkozó eredményének, hiszen az olasz labdarúgó Serie A 35. fordulójának zárómérkőzésén az AS Roma kikapott, és így a milánóiak visszavették a vezetést a tabella élén. A fővárosiak Totti góljával megszerezték ugyan a vezetést az Olimpicón, de Pazzini duplázott a szünet után, s ezzel a Sampdoria 2-1-re győzött. A 73 pontos Intert az AS Roma (71), az AC Milan (64), a Sampdoria (60), a Palermo (58), a Juventus (54) és a Nápoly (53) követi az összetettben.

Az angol Premier League 36. fordulójának vasárnap zárómérkőzésén a listavezető Chelsea 7-0-ra kiütötte a Stoke Cityt, a londoniak góljait Kalou (3), Lampard (2), Sturridge és Ma-

louda szerezte. A 80 pontnál tartó fővárosi kékeket a Manchester United (79), az Arsenal (72), a Tottenham Hotspur (64), az Aston Villa (64), a Manchester City (63) és a Liverpool (62) követi a tabellán.

A spanyol Primera División 34. fordulójának vasárnap eredményei: Atlético Madrid–Tenerife 3-1, Almería–Espanyol 0-1, Mallorca–Málaga 1-1, Racing Santander–Villarreal 1-2, Gijón–Valladolid 0-2, Getafe–Sevilla 4-3. A bajnoki címért a Barcelona (87 pont) és a Real Madrid (86) verseng, míg a Valencia (62), a Mallorca (56) és a Sevilla (54) legfeljebb a harmadik hely megszerzésében reménykedhet.

A német Bundesliga 32. fordulójának vasárnap játéknapján a Hoffenheim keményen elpáholta a Hamburgot (5-1), a kiesőzónából menekülő Freiburg pedig 1-0-ra legyőzte a címvédő Wolfsburgot. Az összetettben a

Bayern München csak jobb gólarányával előzi meg a szintén 64 pontot gyűjtött Schalket (a bajnokok plusz 37-nél, a gelsenkircheneiek pedig plusz 24-nél tartanak), a Werder Bremennek és a Bayer Leverkusennek 57, a Borussia Dortmundnak pedig 56 pontja van, és Ciprian Marica Stuttgartja is csak 3 pontra áll az Európa Liga-szereplést jelentő 5. helytől.

A francia Ligue 1 34. fordulójának vasárnap játéknapján az Auxerre 3-0-ra nyert Toulouseban, és Daniel Niculae csapata egyre közelebb kerül a BL-részvételt szavatoló második helyhez. Az Olympique Marseille 1-0-ra nyert a St. Étienne ellen, az Olympique Lyon–Monaco-mérkőzést május 12-én pótolják. A hét közepén esedékes három elmaradt találkozóra a Marseille (71 pont) vezet az Auxerre (66), a Lille (61), a Montpellier (60) és a Lyon (59) előtt, a címvédő Bordeaux (57) csak a hatodik az összetettben. ◀

Döntőbe jutás a tét a BL-ben

A Real Madridot korábban elbúcsúztató Lyon a Németországban elszenvedett 1-0-s veresége után próbál meg visszavágni a Bayern Münchennek, s története során először továbbjutni a labdarúgó Bajnokok Ligája döntőjébe. Noha hátrányban kezdik a ma esti mérkőzést, Claude Puel, a házigazda franciák vezetőedzője optimista: „En jobban szeretem az ilyen állapo-

tot, amikor rá vagyunk kényszerítve az eredményes futballra. Az ilyen szituációkban rendre jobban játszunk.” A bajnokok ma nem számíthatnak az eltöltés alatt álló Franck Ribéryre, visszatér viszont a német csapatba Mark van Bommel, s Martin Demichelis és Daniel van Buyten is felépült korábbi sérüléséből. A mérkőzést ma 21.45 órától az RTV 1 élőben közvetíti.

Röviden

Vasas-siker az MTK otthonában

A Vasas 3-2-re győzött az MTK otthonában, és ezzel felzárkózott a 29 pontosak mezőnyébe a tabellán. Ugyancsak 29 pontnál tart a Szombathelyi Haladás is, miután az élvonalbeli labdarúgó-bajnokság 24. fordulójának zárómérkőzésén 3-1-re nyert a sereghajtó Diósgyőr pályáján. A tabella élén Székesfehérvár (54 pont), Debrecen (52), Győr (43), Zalaegerszeg (40), Újpest (39), MTK (37) a sorrend.

Előnyben a Steaua

A Steaua férfi kézilabdacsapata 32-38-ra legyőzte a vendég Granollers együttesét a KEK-elődöntő első mérkőzésén. A továbbjutás a spanyolországi visszavágón dől el.

Birminghamben a tornászok

A férfiak után most a nőkön a sor, hogy megmérkőzzenek Birminghamben, a tornászok idei Európa-bajnokságán. Romániát Ana Porgras, Amelia Racea, Diana Chelaru, Raluca Haiduc és Cerasela Pătrașcu képviseli a felnőtt mezőnyében a holnap kezdődő angolai seregszemlén. Két évvel ezelőtt a trikolórok csapatban aranyérmesek lettek.

Zetelaka országos bajnok

A zetelaki Dr. Boros Fortunát Gimnázium 5-8. osztályos női kézilabdacsapata nyerte meg a falusi iskolák számára kiírt országos bajnokságot. A Bihar megyei Vársonkolyoson rendezett döntőbe Dâmbovița, Mehedinți, Beszterce, Neamț, Teleorman, Galac és Harghita megyék képviselője jutott be, ahol a Tamás Zoltán edzette zetelaki lányok a fináléban 25-10-re verték a Neamț megyei csapatot. A torna legjobbjai is közülük kerültek ki: a gólkirály Szabó Szilvia lett, míg a legjobb kapusnak járó díjat Bíró Melinda vehette át.

Ötezer versenyzőt várnak a Bukarest Maratonra

Legalább ötezer résztvevőt akarnak a szervezők az idei Bukarest Maratonon, amelyet október 17-én rendeznek meg. A tegnapi sajtótájékoztatón elhangzottak szerint eddig 44-en neveztek be a versenyre, amelynek útvonala a tavalyiéval megegyező lesz, de a tervek szerint két mérőponttal többet helyeznek el.

Bolt csúcsmódban

Nagyszerűen futott első 2010-es versenyén Usain Bolt, és győzelemre vezette a 4x100-as stafétáját a Philadelphiában rendezett hétvégi váltógálán. A klubtársaiból álló váltó utolsó embereként a jamaicai atléta 8,79 mp alatt teljesítette az utolsó százat, ideje csupán hat századdal marad el Asafa Powellnek a pekingi olimpián a jamaicai utolsó embereként száguldott 8,73-as csúcstól. A 100 m másik két meghatározó alakja, az amerikai Tyson Gay, illetve Powell, aki nem futott szombaton.

Makaay visszavonul

A szezon végén befejezi pályafutását Roy Makaay, a Feyenoord korábbi holland válogatott támadója. A 35 esztendőes futballista tegnap jelentette be, hogy az Amszterdami Ajax elleni, május 6-án rendezendő holland kupadöntőn lép utoljára pályára, a későbbiekben pedig a Feyenoord utánpótlás csapatának edzőjeként dolgozik tovább. A 43-szoros válogatott Makaay a Vitesseben kezdte karrierjét, majd játszott a spanyol Deportivo La Corunában, amellyel 2000-ben bajnokságot, 2002-ben pedig Király Kupát nyert, és a következő idényben 29 góllal európai aranycipős lett. A Fantomnak becézett csatár 2003-ban a Bayern Münchenhez szerződött, amellyel 2005-ben és 2006-ban a Bundesligát és a Német Kupát is megnyerte.